

	ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ВАСПИТАЧЕ И ПОСЛОВНЕ 22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА, ЗМАЈ ЈОВИНА 29	
	КЊИГА ПРЕДМЕТА - I степен студија	

**Висока школа струковних студија за
васпитаче и пословне информатичаре
"СИРМИЈУМ"**

Сремска Митровица

2021

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Анатомија и физиологија			
Наставник: др Синиша Максимовић, професор струковних студија; Наташа Јаношевић, асистент			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Циљ предмета: Студенти треба да усвоје знања и законитости функционисања човјечјег организма, морфолошких карактеристика тела и органа као и њихове међусобне повезаности.			
Исход предмета: Студент је стекао знања, способности и вештине везане за функционисању органа и органских система како практично тако и теоретски и да им стечена знања послуже као основа за изучавање других сродних предмета.			
Садржај предмета:			
Теоријска настава:			
Основни појмови о морфологији и физиологији човјека.			
Анатомија и физиологија ћелије.			
Анатомија: скелет, зглобови, мишићни систем.			
Анатомија и физиологија нервног система.			
Анатомија и физиологија кардиоваскуларног система.			
Анатомија респираторног система.			
Анатомија и физиологија уринарног система.			
Анатомија и физиологија чула вида и слуха.			
Анатомија и физиологија система за пробаву.			
Анатомија и физиологија репродуктивног система, Анатомија и физиологија ендокриног система.			
Анатомија и физиологија дојки, Морфолошке карактеристике и физиологија крви.			
Практична настава:			
Ћелија као организам. Функционалне и морфолошке карактеристике ћелије.			
Како се човек креће.			
Нервно мишићна моторика.			
Срце као пумпа.			
Улога крви у снабдевању ћелије кисеоником и храњивим материјама.			
Витални капацитет.			
Крв и хормони као део хемостазе.			
Репродуктивни систем у служби продужења врсте.			
Литература:			
1. Бошковић, С.М. (1982) Анатомија човека. Београд-Загреб: Медицинска књига			
2. Маринковић С, Милосављевић М. Неуроанатомија. Наука, Београд, 2001.			
3. Јовановић С. и сарадници. Анатомски атлас. Савремена администрација, Београд, 2004			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	5	писмени испит	50
Практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Увод у здравствену негу			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Циљ предмета: Циљ овог предмета је упознавање са основним медицинским појмовима и основним принципима неге оболелих.			
Исход предмета: Оспособљеност студента да правилно разуме основне медицинске појмове, да се упозна са основама здравственог законодавства и карактеристикама опште здравствене неге.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Значај здравствене неге и врстае здравствене неге, Индивидуалност пацијента, Радни услови, Општи принципи сепсе и антисепсе и стерилизација, Дезинфекција, Дезинсекција, Опсервација оболелог, Општи принципи здравствене неге, Карактеристике опште здравствене неге одраслих, Нега тешких, непокретних, коматозних и умирућих болесника, Нутрицијска подршка оболелим, Основни принципи исхране здравог детета, Улога сестре у давању и примјени медикаментозне и друге терапије.			
Практична настава			
Основне сестринске интервенције (асептичне технике, начини примене лекова, виталне функције, ЦВК, оксигенотерапија, катетеризација МБ и узимање брисева). Документација. Активно учествовање у различитим методама ЗН: конструисање и коришћење различитих врста интервјуа и метода посматрања. Организовање радног дана службе здравствене неге у клиничко болничкој пракси: практична примена медицинске и психолошке припреме за хоспитализацију. Практични приказ пријема и отпуста у болницу са пратећом документацијом. Рад са децом и странцима у току хоспитализације. Организација здравствене неге у домовима здравља. Практични приказ етичких принципа у раду. Вежбање позитивне комуникације у сестринству и решавање конфликта. Упознавање са стандардима примењених у сестринској пракси. Практична примена заштитних средстава на раду. Рад у групи: решавање стреса и професионалног сагоревања. Рад у јединици самонеге, полуинтензивне и интензивне неге. Кућна нега и лечење. Рад у одељењу за палијативну негу и збрињавање умрлог пацијента.			
Литература			
1. Турза, К., Медицина и друштво – социолошки аспекти, Либри медицорум, Медицински факултет Универзитета у Београду, 2005.			
2. Социјална медицина, група аутора, Савремена администрација, Београд, 2000.			
3. Станојевић, В., Историја медицине, Медицинска књига, Београд – Загреб, 1953.			
4. Коњхоић Ф, Њега болесника, Виша здравствена школа, Сарајево, 1990.;			
5. Бохинц М, Цибиц Д, Теорија здравствене неге, диакта, 1995.;			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Педагогија и андрагогија			
Наставник/наставници: др Марта Дедај, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Стицање општег увида у предмет проучавања педагогије и андрагогије, праксе васпитног и образовног деловања: у циљу оспособљавања студената за професионални рад на очувању и унапређењу здравља становништва, као и оспособљавање за планирање, организовање и евалуирање процеса учења, развоја и усавршавања одраслих са којима раде и сарађују у различитим институцијама.			
Исход предмета Знања о основним педагошким феноменима, карактеру и идентитету педагогије као научног система. Студенти разумеју педагошке и андрагошке процесе учења и развијају способности за процесе васпитања, самоваспитања, образовања и самообразовања у циљу развоја професионалног идентитета.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет педагогије. Различита схватања васпитања. Васпитање и други педагошки појмови. Карактеристике васпитања. Личност васпитаника, фактори развоја и васпитно деловање. Развој идеја о васпитању и допринос педагошких класика развоју педагошке мисли и васпитању. Породично васпитање. Васпитна подручја: интелектуално, морално, радно, естетско, физичко/здравствено и еколошко васпитање. Улога и значај појединих чинилаца у васпитању. Општи принципи васпитања. Опште методе и средства васпитања. Систем педагошких дисциплина и однос педагогије са другим наукама. Савремени системи образовања одраслих у свету и у Европи. Андрагогија као системска наука. Епистемолошка суштина андрагошког процеса: искуство, теорија и рад. Принципи андрагошког рада са одраслима. Образовно васпитна група, деловање групне динамике на процес учења. Могућности и границе учења одраслог човека. Мотивација за учење код одраслих. Карактеристике учења одраслог човека. Перманентно образовање и стручно усавршавање медицинских сестара као услов успешности у професионалном раду. Однос између медицинске сестре и болесника. Дидактичка заснованост образовања, васпитања и учења одраслих. <i>Практична настава</i> Анализа и дискусија о педагошким појавама и проблемима из појединих извора педагошке литературе и васпитно-образовне праксе. Анализа садржаја појмова везаних за учење и образовање одраслих (даље образовање, континуирано образовање, перманентно образовање, самообразовање, саморазвој и сл.); Операционализација циљева и задатака образовања одраслих; Компаративна анализа циљева образовања одраслих у Европским образовним системима.			
Литература Основна литература: Трнавац, Н., Борђевић, Ј. (2005). <i>Педагогија</i> , ИП, Београд: Научна књига (поглавље 1: Васпитање, стр. 1-46). Грандић, Р.(2007). <i>Прилози уводу у педагогију</i> , Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине. Дедај, М. (2019). <i>Породична педагогија</i> , Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум. Дедај, М. (2011). Значај физичког васпитања за здравље деце и младих - историјски преглед, <i>Педагогија</i> , Но. 2, стр. 346-356. Ољача, М. (2013). <i>Андрагошка дидактика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Допунска литература: Поткоњак, Н. (2003). <i>XX век ни "век детета" ни век педагогије има наде..XXI век</i> , Нови Сад: СПДВ. Савићевић, Д. (2004). <i>Учење и старење</i> . Београд: Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава:1
Методе извођења наставе Монолошка метода, дијалогска метода, метода читања и рада на тексту, метода писаних радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава			
колоквијум	20		
пројекат	20		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Информатика у здравству			
Наставник/наставници: др Здравко Иванковић, професор струковних студија, др Предраг Пецев, виши предавач			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: циљ предмета је савладавање општих и специфичних знања из области информатике, Windows-а, Internet-а, софтверског пакета Office са нагласком на Word и Excel, здравственог информационог система, основне компјутерске писмености ECDL/ICDL			
Исход предмета: исход предмета је стицање знања из информатике заснованих на примени рачунара у здравству. Студент се овим програмом оспособљава да користи неопходне информатичке алате у свом свакодневном раду.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основе рачунарске архитектуре. Упознавање са рачунарским компонентама и периферијама. Инсталација и подешавање Windows оперативног система. Упознавање са софтверским пакетом за обраду текста и за табеларни рад. Детаљна анализа могућности пакета Excel у креирању извештаја за потребе медицине. Основе информационог система и анализа потреба информационог система у здравству.			
<i>Практична настава</i>			
Windows: подешавање Windows рачунара, рад са фолдерима и фајловима; Word: креирање документа; формирање документа; побољшање изгледа документа; Excel: креирање радног листа; формирање радног листа; дизајн радног листа; PowerPoint: креирање презентације; дистрибуција презентације; претраживачи, рад са здравственим информациононим системима.			
Литература			
Уџбеник:			
1. Информатика у здравству, пратикум за предавања и вежбе			
2. План и програм ECDL/ICDL (The European Computer Driving Licence) www.ecdl.rs			
3. http://www.heliant.rs/health ,			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	25	
семинар-и	25		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Енглески језик I			
Наставник/наставници: др Маја Цвијетић, професор струковних студија, Мирослав Миловановић, сардник у настави, Катарина Релић, демонстратор			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета Упознавање студената са савременим истраживањима и теоријама у учењу страног језика и оспособљавање за примену стечених знања и вештина у пракси. Овладавање не само језичким системима, већ и вештинама, како рецептивним, тако и продуктивним у циљу постизања флуентности и тачности у изражавању.			
Исход предмета			
Студент влада фонолошким системом, изговор и интонација су му јасни и природни. Изражава се течно, спонтано и прецизно. У стању је да изврши синтезу информација и аргумената прикупљених из изразличитих извора. Остварује изражену аутономију у читању, прилагођава начин и брзину читања врсти и природи текста, бирајући одговарајуће изворе. На јасан и разложен начин пише о разноврсним темама које се тичу његовог подручја интересовања доводећи у везу идејно ткиво неког текста, уз поштовање правила писања. Уочава естетску и поетску улогу употребе језика. Влада адекватном употребом основних врста формалних писама и есеја.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Present Tenses; School System; Articles; Formal/Informal Letters; Jobs and Professions; Roleplay; Past Tenses; Storytelling; Plans and Ambitions; Future Intentions; Time Expressions; Quantity; Comparative and Superlative; Verb Patterns, Hot Verbs; Project work			
<i>Практична настава</i>			
Present Simple/Present Continuous Tense; School Systems in England and Serbia/ Preschool Education; Definite Article /Indefinite Article; Human body/The Nurse; Countable/Uncountable Nouns; Jobs fo Boys and Jobs for Girls/ Interview; Past Simple/PastContinuous/Past Perfect; Charolotte’s Web/Writing a Story; Modal Verbs/ Giving Advice, Suggestions; Will/Going to; Time Expressions/Time Clauses; Word Formation/Quantifiers; Regular Comparison/Irregular Comparison; Medical English-vocabulary building; Project work/ Children’s Literature			
Литература			
1. Soars, John and Liz. (2010). New Headway Pre-Intermediate. Student Book. Oxford: Oxford University Press. 2. Soars, John and Liz. (2010). New Headway Pre-Intermediate. Workbook. Oxford: Oxford University Press. 3. Reilly Vanessa and Sheila M. Ward. (1997). Very Young Learners. Oxford:Oxford University Press. 4. Cvijetić M. (2012). English for Preschool Teachers. Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Сремска Митровица.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе			
Вербална метода (дијалогска метода, дискусија, полемика, дебата)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у болничкој пракси			
Наставник: др Златко Максимовић, професор струковних студија, спец. мед.сестра Гордана Павловић, сарадник практичар			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Циљ предмета: Циљ овог предмета је упознавање са основним медицинским појмовима и основним принципима неге оболелих.			
Исход предмета: Оспособљеност студента да правилно разуме основне медицинске појмове, да се упозна са основама Здравственог законодавства и карактеристикама опште здравствене неге.			
Садржај предмета			
-Теоријска настава			
Значај здравствене неге, врста, Индивидуалност пацијента, Радни услови, Општи принципи асепсе и антисепсе. Дезинфекција, Дезинсекција, Опсервација оболелог, Општи принципи здравствене неге, Карактеристике опште здравствене неге одраслих, Нега тешких, непокретних, коматозних и умирућих болесника, Нутрицијска подршка оболелим, Основни принципи исхране здравог детета, Улога сестре у давању и примјени медикаментозне и друге терапије.			
Садржај предмета			
-Практична настава			
Нега оболелих. Стицање вештина здравствене неге у раду са болесним и здравим особама. Одговорност медицинске сестре у дијагностичким поступцима, терапијским процедурама у хоспиталним условима. Јединство здравствене неге, хигијенско-дијететског режима и менталног здравља. Специфичности код неге тешких,непокретних и коматозних болесника.			
Литература			
1. Турза, К., Медицина и друштво – социолошки аспекти, Либри медицорум, Медицински факултет Универзитета у Београду, 2005			
2. Социјална медицина, група аутора, Савремена администрација, Београд, 2000			
3. Станојевић, В., Историја медицине, Медицинска књига, Београд – Загреб, 1953.			
4. Коњхоцић Ф, Њега болесника, Виша здравствена школа, Сарајево, 1990.			
5. Бохинц М, Цибиц Д, Теорија здравствене неге, дидакта, 1995.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	20	
Семинарски радови	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Интерна медицина			
Наставник: др Златко Максимовић, професор струковних студија			
Стаус предмета: Обавезан			
Број ЕЦПБ бодова: 4			
Услов: Положен испит из Анатомије и физиологије			
Циљ предмета: Циљ наставе из интерне медицине је да студента уведе у тзв. клинички део медицине односно да га упозна са болестима које се могу јавити у човековом организму, затим са методама испитивања и дијагностиком обољења			
Исход предмета: Студенти ће бити у стању да разумеју филозофију, дефиницију и повезаност интерне медицине са другим наукама. Примениће методе и принципе интерне болести, стећи ће одредјено знање, властито искуство као и самосталност у примени појединих метода прегледа. Дефинисаће стандарде и процену квалитета интерне медицине, превенираће водеће болести и као члан тима унапредиће квалитет живота болесника у термалној фази болести. Примениће мере у заштити свог здравља, примениће теорије и теоријске моделе у превенирању здравственог стања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Кардиологија: Симптоми и знаци у обољењима кардиоваскуларног система, , Артеријска хипертензија, Фактори ризика за коронарну атеросклерозу, Стабилна ангина пекторис, Акутни коронарни синдром, Болести миокарда, Болести перикарда, Реуматска грозница, Валвуларне мане срца, Срчане аритмије, Болести периферних крвних судова, Акутно плућно срце, Бактеријски ендокардитис, Срчана инсуфицијенција., Пнеумофтизиологија: Симптоми и знаци у обољењима пулмолошког болесника, , ХОБП, Астма, , Пнеумоније и друга запаљенска обољења плућа, Тумори дисајних путева, Туберкулоза плућа, Гастроентерологија: ., Болести једњака и дијафрагме, Болести желуца, Болести танког и дебелог црева, Болести јетре, Болести жучних путева, Болести панкреаса, Ендокринологија: Дијабетес мелитус, Болести хипоталамуса и хипофизе, Болести штитасте жлезде, Болести паратиреоидних жлезда, Болести надбубрежних жлезда, Гојазност, Хематологија: Анемије, Малигне хемопатије, Хеморагијске болести, Реуматологија: Инфламаторне реуматолошке болести, Метаболичке реуматолошке болести, Дегенеративне реуматолошке болести, Ванзглобне реуматолошке болести, Нефрологија: АБИ, Инфекције уринарног тракта, Гломерулонефритис, Уремија, ХБИ.			
<i>Практична настава</i>			
Методe прегледа кардиоваскуларних болесника , Узимање анамнезе, физикални преглед. Рехабилитација кардиоваскуларних болесника, Методe прегледа у пулмологији, Симптоми и знаци код гастроентеролошких болесника. Методe прегледа код гастроентеролошких болесника, Симптоми и знаци код ендокринолошких болесника, Методe прегледа у ендокринологији. Симптоми и знаци код хематолошких болесника, Методe прегледа у хематологији, Симптоми и знаци код реуматолошких болесника, Методe прегледа у реуматологији, Симптоми и знаци код нефролошких болесника, Методe прегледа у нефрологији.			
Литература:			
1. Група аутора (уредник Драгољуб Манојловић),(2009) Интерна медицина, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд			
2. М. Остојић и сарадници, (2012), Кардиологија, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд			
3. Душан Пејин, (2006), Интерна медицина 1,2, Универзитет Нови Сад.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	20	
Семинарски радови	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у интерној медицини			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач, спец.мед.сестра Гордана Павловић, сарадник практичар			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен предмет Интерна медицина			
Циљ предмета: Стицање стручних знања, усвајање вештина и оспособљавање студената да се стечена знања из области Здравствене неге у интерној медицини практично примене самостално и/или у оквиру тимског рада.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за планирање, реализацију и евалуацију здравствене неге на основу препознавања општих и специфичних потреба интернистичких пацијената. Овладавање вештинама неопходним за активну партиципацију у дијагностичким и терапијским процедурама. Оспособљеност за руковођење тимом здравствене неге у хоспиталним условима, уз поштовање професионалних и етичких принципа, применом одговарајућих вештина комуникације. Оспособљеност за реализацију здравствено - васпитних интервенција и едукацију пацијената и породице у смислу спровођења мера секундарне и терцијарне превенције болести, као и превентивних стратегија унапређења здравља.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод у предмет, превенција болести, заједничка обележја здравствене неге интеристичких болесника, знаци и симптоми интеристичких болести. Организација и структура тима, систематично посматрање болесника, здравствени проблеми по локализацијама, збрињавање оболелих, обим здравствене неге за оболеле по интензитету здравствених тегоба, дијагностичке процедуре (стандардне инванзивне и неинванзивне), тераписке процедуре (принципи примене терапије), принципи неговања оболелог, здравствено васпитни рад са оболелима и њихове породице, дијетотерапије, мониторинг, евалуација пружених интервенција у здрав. нези, методологија рада у јединицама интензивне неге, поштовање организационих и стручно методолошких стандарда, етички принципи у раду са оболелима, заштита особља и болесника, конструктивна комуникација са оболелима, квалитетан живот оболелог, вођење документације здравствене неге.			
Практична настава			
Упознавање студената са наставном базом (структура болесника, организација и структура здравственог тима), идентификација стања оболелих, планирање здрав. неге, припрема оболелих за дијагностичке процедуре, контрола виталних функција, контрола излучивања, калаборација са другим члановима здрав. тима, аутономија и одговорност будућег професионалца у здрав. сектору тераписке процедуре – учешће у примени ургентне терапије, рад у јединицама интензивне неге, збрињавање витално угрожених болесника, пријем, транспорт, упознавање са стручно методолошким стандардима здрав. неге, постављање етичких принципа у раду са оболелима, спречавање интрахоспиталних инфекција, заштита особља и болесника, здрав. нега код коматозних болесника, примена одговарајуће исхране, спровођење рехабилитационих мера, здравствено васпитни рад, конструктивна комуникација, овладавање савременом технологијом, вођење и чување документације оболелог, рад сестре у здравственој нези по стандардима.			
Литература:			
1. М. Стаменовић – Здравствена нега у интерној медицини I и II ВМШ Ћуприја, 2013.			
2. З. Матић – Здравствена нега у интерној медицини друго издање Београд 2001			
3. С. Франковић – Здравствена нега одраслих Загреб 2010			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Вежбе: 2	
Методје извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Гинекологија и акушерство			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит из анатомије и физиологије			
Циљ предмета: Стицање знања из гинекологије и акушерства како би по окончању студија дипломирана медицинска сестра- техничар били у могућности да решавају случајеве из домена репродуктивног здравља жена, на нивоу примарне, секундарне или терцијарне здравствене заштите; промоција и унапређење здравља жена у свим периодима живота као и здравствена заштита жена у периоду трудноће и лактације; превенција сексуално преносивих болести и малигну обольења, у циљу рађања здравог потомства и бољег квалитета живота.			
Исход предмета: Студенти ће знати да примене стечена знања у едукативном и здравствено васпитном раду са здравом и оболелом женском популацијом у свим животним добима.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Анатомија карлице и репродуктивног тракта жене, физиологија женских полних органа, менструални циклус, развој женских полних органа. Гинеколошка анамнеза и преглед; поремећаји хормонског и генетског порекла, обольења у дејем и адолесцентном периоду. Планирање породице, контрацепција; контрацепција у периоду адолесценције, абортус; брачни инфертилитет, методе утврђивања и лечења неплодности, обольења и поремећаји репродуктивног здравља у периоду климактеријума и сенијума, остеопороза. Акутна и хронична запаљењска обольења полних органа жене; уринарне инфекције и поремећаји статике полних органа жене; пелвична инфламаторна обольења, СПБ, екстраутерина трудноћа. Бенигни и малигни тумори женског репродуктивног система и дојке; фактори ризика, дијагностика и лечење, превенција. Преоперативна припрема и постоперативне компликације.			
Практична настава:			
Гинеколошке операције, лапароскопија, операције код инфертилитета. Киретажа, ектопична трудноћа, миомектомија, цистектомија, аднексектомија, операције у трудноћи – серклаж. Физиологија трудноће концепција, дијагноза трудноће, преглед трудница, ултразвучна дијагностика; физиолошке промене у гравидитету; пренатална дијагностика; патологија трудноћеризичне трудноће, болести у трудноћи, ДМ, гравидитетне токсикозе, спонтани побачаји, превремени порођај, ургентна стања у току трудноће. Порођај, порођајна доба, савремено вођење порођаја, повреде плода и мајке при порођају. Акушерске операције царски резиндикације, анестезија код царског реза; прва нега новорођенчета; физиолошки пуерперијум, патолошки пуерперијум; пуерперални ендометритис, маститис, пуерперална сепса.			
Литература:			
1. Младеновић. Гинекологија и акушерство. Завод за уџбенике. Београд. 2005.			
2. Петковић С. Гинекологија. ЕЛИТ МЕДИКА.Београд. 2004.			
3. Живановић Ж. Трудноћа, порођај и послепорођајно доба и новорођенче. ГАК „ Народни фронт“. Београд, 2012.			
4. Нинковић и сар. Патологија трудноће.Интерпресс.Београд. 2003			
5. Поповић Д..Београд. Инфекције обольења и дијагностика доњег дела гениталног система жене. ЕЛИТ МЕДИКА 2007.			
6. Ђурђевић С. Кесић В. Гинеколошка онкологија. Удружење за гинеколошку онкологију Србије. Нови Сад. 2009.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у гинекологији и акушерству			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач, спец. др Наташа Стојчевић Радуловић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит из гинекологије и акушерства			
Циљ предмета: Стицање знања и вештина као и оспособљавање студената за унапређење здравља и превенцију болести, као и за негу и самонегу гинеколошких пацијенткиња.			
Исход предмета: Студенти ће знати да примене стечена знања у дијагностици, лечењу, нези и рехабилитацији болесница у свим видовима здравствене заштите жене.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Историјат развоја професије бабица у свету и нашој земљи. Специфичности организације рада сестринске службе у здравственој заштити жена. Улога бабице у дијагностици, лечењу и нези гинеколошких пацијенткиња у свим животним добима. Нега и превенција акутних и хроничних инфламаторних обољења полних органа жене. Нега и превенција сексуално преносивих болести. Улоге бабице у планирању породице. Улога бабице у дијагностици, лечењу и превенцији инфертилитета. Контрацепција и примена метода контрацепције. Рад бабице у саветовалишту за младе; превенција СПБ, нежељених трудноћа, примени контрацепције. Улога бабице у превенцији, дијагностици и нези пацијенткиња са бенигним и малигним обољењима. Улога струковне сестре-бабице у организацији: - саветовалишта за планирање породице -саветовалишта за младе и превенцију полно преносивих болести -саветовалишта за инфертилитет и стерилитет -саветовалишта за рано откривање малигнух болести			
Практична настава:			
Организација здравствене заштите жена на примарном, секундарном и терцијарном нивоу. Гинеколошки преглед-анамнеза, узимање брисева, асистирање у дијагностици запаљењских обољења. Рад бабице у саветовалишту за планирање породице, саветовалишту за младе, саветовалишту за инфертилитет и стерилитет -саветовалишту за рано откривање малигнух болести; ПАПА тест, колпоскопија. Вођење документације здравствене неге на свим нивоима здравствене заштите жена.			
Литература:			
1. Шурлан Д. Здравствена нега у гинекологији 1 и 2. ауторско издање, Београд. 2012.			
2. Живановић В. Здравствена нега у гинекологији и акушерству; ауторско издање, Драган Срнић, Шабац. 2008.			
3. Петковић С. Гинекологија. ЕЛИТ МЕДИКА, Београд. 2004.			
4. Кесић В. Колпоскопија и болести доњег гениталног система жене. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000.			
5. Радуловић С. Асистирани репродуктивна технологија у хуманој репродукцији. Елит-Медика. Београда. 2007.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, Предавање, консултације, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Летња пракса 1		
Наставник: Наставници задужени за летњу праксу		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Примена стечених знања и вештина у кабинетским условима и реалном контексту.		
Исход предмета: Након завршене летње праксе студент ће бити оспособљен да дефинише и постави етичке норме здравствене струке у односу на пацијента различите епидемиологије болести и чланове здравственог тима уз адекватну примену вештина сестринске праксе.		
Садржај предмета		
Практична настава: Рад у тиму и принципи тимског рада. Учешће у организовању и планирању различитих дијагностичких поступака, постављању сестринских дијагноза, дефинисању циљева, планирању и имплементацији лекарских и сестринских планова у здравствену негу појединца, породице и заједнице. Спровођење сестринских интервенција по плановима здравствене неге. Евалуација процеса здравствене неге. Специфичности комуникације у здравственој нези појединца, породице и друштвене заједнице. Вештине информатичке комуникације у прикупљању података, дефинисању проблема. Етички принципи у здравственој нези. Летњу праксу I студент је у обавези да реализује у трајању од 240 часова и да води Дневник летње праксе.		
Литература:		
1. Манојловић, Д. Пропедевтика интерне медицине, Медицинска књига, Београд, 2000.		
2. Springhouse, S. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010.		
3. Тијанић М и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Вежбе:
Остали часови: 16		
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. практичне активности студената; континуитрани мониторинг;		
Оцена знања: Описно оцењивање		
Довољан, добар, врло добар, одличан		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Клиничка стручна пракса I		
Наставник: Наставници задужени за стручну праксу		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Циљ стручне праксе је упознавање студената са различитим позицијама здравствених радника кроз активно и пасивно учешће у здравственом процесу у сагласности са постојећим компетенцијама.		
Исход предмета: Обављање клиничке праксе ће омогућити студентима да поједина знања и вештина које увежбавају током предавања и вежби примене у директном контакту са пацијентима		
Садржај предмета Детекција различитих здравствених дисциплина. Узимање анамнезе, клинички преглед, постављање радне и дефинитивне дијагнозе, одређивање терапије, брига о пацијенту након изласка из болнице (превијање...),..., Примена информационих технологија у здравственој нези и њен значај за унапређење професије и квалитета медицинске услуге. Рационално учествовање у упућивању на дијагностичке претраге (лабораторија...), Сигурна клиничка пракса: одлагање медицинског отпада, избегавање повреда убодом игле, мали хируршки захвати (уклањање страних тела, заустављање крварења, узимање мањих биопсија...). Превентивни прегледи за одређену популацију, рад са појединцем на промовисању новог стила живота у циљу сузбијања: пушења (превенција пушења, одвикавање од пушења), алкохолизма, наркоманије, неправилне исхране, неправилног коришћења лекова, рад са појединцем на отклањању штетних утицаја фактора физичке средине: утицај неуредног водоснабдевања, диспозиције отпадних материја, становања, загађеног ваздуха (радиоактивност, јонизација, бука). Превенција хроничних незаразних болести, превенција карцинома, конкретне мере на превенцији одређених обољења као што је имунизација. Психолошки рад са пацијентом и његовом породицом. Стручна пракса се обавља у наставној бази Школе. Током I године студент обавља стручну праксу у трајању од 570 часова и стиче 3 ЕСПБ. Садржај стручне праксе је компатибилан са наставним садржајима следећих наставних предмета Увод у здравствену негу, Здравствена нега у болничкој пракси, Здравствена нега у гинекологији и акушерству, Здравствена нега у интерној медицини, Етика, Здравствено васпитање, Информатика у здравству, Анатомија и физиологија, Менаџмент у здравству и Ментално здравље и радно окружење. Студент је у обавези да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.		
Литература: 1. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010. 2. Тијанић М. и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Вежбе:
Укупно часова: 38		
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Практичне активности студената. Континуитрани мониторинг;		
Оцена знања: Описно оцењивање Довољан, добар, врло добар, одличан		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво
Назив предмета: Хирургија са ортопедијом
Наставник: др Сениша Максимовић, професор струковних студија, Наташа Јаношевић, асистент
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета анатомија и физиологија
Циљ предмета: Теоријска настава има за циљ да прошири, продуби и утврди стечена знања и искуства студената у предходном школовању.
Исход предмета: Да упозна студенте са методама клиничког испитивања, дијагностичким поступцима, преоперативној припреми и лечењу; упозна их и поступцима реанимације; упозна са патологијом и хируршким болести и повреда; Оспособи их за решавање специфичних проблема и потреба, како у превентиви тако и у лечењу које треба тимски, дијагностички и терапијски решавати; Припреми их и оспособи да у склопу тимског, као и самосталног рада, све повређене и оболеле посматра и збрињава на најсавременији начин примењујући стечено знање, како би што боље физички и функционално оспособили за рад и што пре вратили на посао; Оспособи их за рад у здравственим установама различитог ранга, те за рад у ванредним условима.
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава</p> <p>Општа хирургија – принципи хируршке дијагностике, методи хируршке профилаксе, повреде и ране, хируршке инфекције, крвављење и хемостаза, преоперативно лечење хируршких болесника, хирургија масовних несрећа. Анестезиологија и реаниматологија – кардиопулмонална и церебрална реанимације, шок, ацидобазна равнотежа, трансфузија крви, анестезија, терапија болних стања.</p> <p>Дигестивна хирургија – хирургија једњака и дијафрагме, желуца и дуоденума, танког црева и апендикса, жучне кесе и жучних путева, јетре, панкреаса и слезине, колоне, аноректума, кила, трбушног зида ретроперитонеума, синдрома акутног абдомена, перитонитиса, повреда абдомена и синдрома интестиналне опструкције. Васкуларна хирургија –лечење и хирургија повреда крвних судова, акутне исхемије, хроничне исхемије, анеуризматске болести, исхемијских болести мозга, акутних и хроничних обољења вена. Грудна хирургија –различити патолошки процеси у грудном кошу, повреде грудног коша, прелома ребара и грудне кости. Кардиохирургија –хирургија коронарне болести, стечених срчаних мана, болести срчаних валвула, урођених срчаних мана одраслих, болести аорте, повреда перикарда, срца и великих крвних судова, тумора срца и перикардитиса. Трансплантација срца.</p> <p>Ендокрина хирургија –хируршко лечење болести штитасте и паратиреоидних жлезда, надбубрежних жлезда и ендокриног панкреаса. МЕН синдроми. Ортопедија – обољења коштаног система, тумори коштаног – зглобног система, конгениталне аномалије локомоторног система, неуромускуларних обољења и обољења великих зглобова. Урологија – лечење повреда бубрега, уретера, мокраћне бешике, уретре, гениталних органа мушкарца, калкулозе уротракта, обољења простате (бенигне хиперплазије и карцинома), тумора бубрежног паренхима и горњег уротелијума, тумора мокраћне бешике, обољења гениталних органа мушкарца. трансплантација бубрега. Неурохирургија –краниocereбралне повреде и повреда кичмене мождине, цереброваскуларне болести, тумори ЦНСа, дегенеративне болести кичменог стуба, конгениталне аномалије ЦНСа (дечја неурохирургија), повреде и обољења периферних нерава, инфекције ЦНСа. Пластична хирургија –лечење опекотина, дефеката кожног покривача, декубитуса, тумора коже, ураслог нокта и лимфедема. Онколошка хирургија – принципи хирургије солидних малигних тумора, тумора меких ткива, рака дојке и меланома коже. Дечја хирургија –патологија ингвиналног канала и сполјашњих гениталија код деце, дечја урологија, дечја трауматологија коштаног – зглобног система, дечја абдоминална хирургија, дечја ортопедија, ургентна стања у дечјој хирургији.</p> <p>Практична настава</p> <p>Општа хирургија – хируршко прање руку, припрема оперативног поља, нега хируршка ране, инцизија и дренажа површних гнојних колекција, сутура ране, привремена и трајна хемостаза, компресивни завиј, стерилизација завојног материјала и инструмената у амбулантним условима. Дигестивна хирургија – физикални преглед трбуха, пласирање назогастричне сонде, дигитални преглед ампуле ректи, примена клизме, промена диска и кесе на стоми, превијање и обрада компликованих и дехисцираних рана, скидање конаца са некомплицованих рана, припрема оперативног препарата за патохистолошку анализу, тумачење нативних радиографија трбуха, ендоскопски прегледи, ултразвучни преглед трбуха, компјутеризована томографија трбуха, анализа туорских маркера. Васкуларна хирургија – палпација екстремитета,</p>

процена степена исхемије екстремитета, палпација периферних пулсева, хемостаза дигиталном компресијом, компресивних завојем, Есмарховом повреском, пнеуматском манжетом, тампонадом ране, хируршким шавом, термокаутером, лигатуром крвног суда, пласирање еластичног завоја и еластичних чарапа, извођење различитих тестова у прегледу васкуларизације екстремитета, обрада дијабетског стопала, некректомија, превијање болесника са фасциотомијом. **Кардиохирургија** – инспекција врата, палпација, перкусија и аускултација плућа и срца, регистовање и тумачење ЕКГа, увођење централног венског катетера и мерење централног венског притиска, пункција и дренажа торакса, вађење торакалних дренава спољашња масажа срца. **Ендокрина хирургија** – физикални преглед врата, физикални преглед болесника уз уочавање постојања појединих ендокринопатија, аспирациона биопсија штитасте жлезде, анализа биохемијских и хормонских налаза болесника са ендокринопатијама. **Грудна хирургија** – утврђивање присуства течне колекције и ваздуха у плеуралном простору, палпација увећаних вратних и аксиларних лимфних жлезда, анализа радиографских налаза код различитих патолошких процеса у грудном кошу, припрема стерилног система за плеуралну дренажу, бронхоскопија, перкутана биопсија плеуре, зида грудног коша и плућа, терапијски поступци код повреда грудног коша, прелома ребара и грудне кости, поступак са течним садржајем евакуисаним из плеуралног простора. **Ортопедија – труматологија** – преглед коже повређеног екстремитета, процена обима покрета повређених зглобова горњих и доњих екстремитета и кичме, мерење обима и дужине екстремитета, испитивање стабилности зглобова горњих и доњих екстремитета, поступак са изливом у колену, пункција зглобова, имобилизација крамеровом шином горњих и доњих екстремитета, постављање осмице, мителе, фиксационих завоја зглобова, транспорт ампутираног екстремитета, процена радиографских налаза код прелома горњих и доњих екстремитета, кичме и карлице, сутура флексорних и екстензорних тетива. **Ортопедија – обољења** – препознавање основних елемената клиничке слике акутне коштане инфекције, преглед пацијената са тумором локомоторног система, препознавање кифотичних и сколиотичних деформација кичме, тумачење ултразвучног налаза дечијег кука, преглед кукова одојчета, адолесцента и одраслог, типови храмања, осовински поремећаји колена.

Урологија – палпација бубрега, бимануелна палпација бешике, дигиторектални преглед простате, физикално испитивање гениталија мушкарца, вагинално испитивање уротракта, катетеризација мокраћне бешике мушкарца и жене, пункција мокраћне бешике, испирање мокраћне бешике узимање урина на налази, дијагностика у урологији, перкутане и ендоскопске литотрипсије. **Неурохирургија** – неуролошки преглед одраслих, преглед пацијента са поремећеним стањем свести, обрада и транспорт политрауматизованог пацијента са поремећеним стањем свести, обрада ране поглавине, привремена и стална хемостаза повреда крвних судова поглавине, евакуација поткожних епикранијалних хематома, скидање конаца, краниотомија, неуролошки преглед деце и деце поремећеног стања свести, преглед кичменог стуба, тестови истесања, преглед периферних нерава. **Онколошка хирургија** – преглед дојке код жена и мушкараца, преглед пигментних тумора, аспирациона биопсија, ултразвучни и мамографски преглед дојке и меких ткива, тумачење нивоа туморских маркера код различитих врста малигнух тумора. **Дечја хирургија** – клизма код новорођенчета, дилатација ануса хегаром, преглед ингвинаума и варијетета ингвиналне херније код деце, таксис, преглед акутног скротума и варикоцеле, отклањање адхезија препуцијума или малих усана у локалној анестезији, начини узимања урина у дечјој урологији, пласирање катетера у деце, имобилизација екстремитета у дечјем узрасту, репозиција једноставних прелома, преглед абдомена код деце, ректални туше, ректални катетер, плауралне пункције код детета, постоперативна нега детета са урођеном срчаном маном, хидростатка дезинвагинација.

Литература:

1. Петковић, Ц., Букуров: Хирургија, Медицинска књига, Београд, Загреб
2. Русзковски, И.: Ортопедија, Јумена, Загреб, 1986.
3. Група аутора: Ратна хирургија, Војномедицински завод, Београд, 1984

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Вежбе: 2	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво
Назив предмета: Здравствена нега у хирургији и ортопедији
Наставник: др Сениша Максимовић, професор струковних студија, спец. др Анђела Ожеговић, предавач ван радног односа
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета хирургија
Циљ предмета: Теоријска настава има за циљ да прошири, продуби и утврди стечена знања и искуства студената у предходном школовању.
Исход предмета: Да упозна студенте са методама клиничког испитивања, дијагностичким поступцима, преоперативној припреми и лечењу; упозна их и поступцима реанимације; упозна са патологијом и хируршким болести и повреда; Оспособи их за решавање специфичних проблема и потреба, како у превентиви тако и у лечењу које треба тимски, дијагностички и терапијски решавати; Припреми их и оспособи да у склопу тимског, као и самосталног рада, све повређене и оболеле посматра и збрињава на најсавременији начин примењујући стечено знање, како би што боље физички и функционално оспособили за рад и што пре вратили на посао; Оспособи их за рад у здравственим установама различитог ранга, те за рад у ванредним условима.
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава</p> <p>Повреде етиологија, класификација, инфекције у хирургији. Крварења, клиничка слика, лечење, трансфузија. Шок и реанимација, симптоматологија, терапија, значај реанимације, профилакса. Анестезија, компликације и контраиндикације. Дијагностика у хирургији, Повреде и обољења крвних судова, артериосклероза, емболије, тромбозе, гангрена, анеуризме, посттромботички синдром, Повреде и обољења периферних нерава, оштећења плексус брахијалиса лумбосакралиса, комплексивни синдроми, Обољења костију зглобова, Циркулаторни поремећаји, Упалне болести, повреде и оштећење коже, мишића и тетива, ампутације, компликације, Тумори, терапија, Рехабилитација и функционално лечење у хирургији, Ратна хирургија. Краниocereбралне повреде, обољења можданих крвних судова, Акутна обољења у офталмологији, Повреде и акутна обољења у оториноларингологији, Болести грудног коша, плућа и плеуре, Болести дојке, Акутни абдомен, компликације, лечење, Болести желуца и дуоденум, Болести перитонеума, перитонитис, Илеус, Болести колон, ректум, анус, Болести, јетра и жучне кесе жучних путева, калкулоза, Болести панкреаса, Болести слезине, бубрефа и уретра, мокраћне бешике, гениталија, простате, Болести ендокриних жлијезда надбубрежне жлезде, штитњака, панкреас, тимус, тестиси, Херније умбиликалне, вентралне, ингвиналне, феморалне, дијафрагмалне и унутрашње, Болести и повреде кичме, вратни и лумбални синдроми, Повреде карлице и доњих екстремитета, Болести и повреде кука, урођене и стечене болести и деформације, посттрауматска стања, дегенеративне болести, повреде, класификација, лечење, Болести и повреде колена и подколеница, урођени и стечени деформитети, упале и дегенеративне болести, повреда коштаних структура и зглоба, повреда лигаментарног апарата, функционалне последице повреда посттрауматска стања, дијагностика, лечење, скочни зглоб урођене и стечене болести, упалне и дегенеративне болести, статичке болести, посттрауматска стања, дијагностика, лечење.</p> <p>Практична настава</p> <p>Здравствена нега у дигестивна хирургија –примена клизме, промена диска и кесе на стоми, превијање и обрада компликованих и дехисцираних рана, Здравствена нега у васкуларној хирургија – нега болесника са исхемијом екстремитета, пласирање еластичног завоја и еластичних чарапа, извођење различитих тестова у прегледу васкуларизације екстремитета, обрада дијабетског стопала, некректомија, превијање болесника са фасциотомијом. Здравствена нега у кардиохирургији – нега болесника са централним венским катетером, нега болесника са дренажом торакса, вађење торакалних дренажа спољашња масажа срца. Здравствена нега у ендокриној хирургији –нега б9олесника након операција штитасте жлезде и надбубрега. Здравствена нега у грудна хирургија –Нега болесника и терапијски поступци код повреда грудног коша, прелома ребара и грудне кости, постапак са течним садржајем евакуисаним из плеуралног простора. Здравствена нега у ортопедији и труматологији – нега болесника са повредама екстремитета, процена обима покрета повређених зглобова горњих и доњих екстремитета и кичме, постапак са изливом у колену, пункција зглобова, имобилизација крамеровом шином горњих и доњих екстремитета, постављање осмице, мителе, фиксационих завоја зглобова, транспорт ампутираног екстремитета, Здравствена нега у ортопедији – обољења – нега болесника са</p>

туморима локомоторног система, болестима дечијих кукова и колена.
 Здравствена нега у урологији. Нега болесника са урогениталним оболењима. Здравствена нега у неурохирургији – Нега болесника са поремећеним стањем свести, са ранама поглавине, Нега болесника са повредама кичмене мождине. Здравствена нега у онколошкој хирургији – Нега болесника са операцијама дојке и меких ткива и различитих врста малигнух тумора. Здравствена нега у дечијој хирургији – клизма код новорођенчета, дилатација ануса хегаром, преглед ингвинаума и варијетета ингвиналне херније код деце, таксис, преглед акутног скротума и варикоцеле, отклањање адхезија препуцијума или малих усана у локалној анестезији, начини узимања урина у дечјој урологији, пласирање катетера у деце, имобилизација екстремитета у дечјем узрасту, репозиција једноставних прелома, преглед абдомена код деце, ректални туше, ректални катетер, плауралне пункције код детета, постоперативна нега детета са урођеном срчаном маном, хидростатка дезинвагинација.

Литература:

1. Петковић, Ц., Букуров: Хирургија, Медицинска књига, Београд, Загреб
2. Русзковски, И.: Ортопедија, Јумена, Загреб, 1986.
3. Група аутора: Ратна хирургија, Војномедицински завод, Београд, 1984

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
------------------------------	----------------------	----------

Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Кинезиологија са основама физикалне терапије			
Наставник/наставници: др Дејан Савичевић, професор струковних студија; Наташа Јаношевић, асистент			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит из Анатомије и физиологије			
Циљ предмета			
Студент треба да стекне знања о кинезиологији, разуме биомеханички приступ моторној контроли покрета и кретања и усвоји основне принципе деловања физикалних агенаса одређеним техникама термотерапије, сонотерапије, фототерапије, магнетотерапије, ласеротерапије и електротерапије.			
Исход предмета			
Практична примена стеченог знања и вештина у евалуацији функционалног стања мускуло-скелетног стања пацијента. Овладавање различитим методама и техникама терапије покретима и правилно руковање свим терапијским процедурама. Способност студената да дизајнирају план терапије и контролу дозирања примењених терапијских поступака.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Тероријско - методолошке основе кинезиологије. Мултидисциплинарни и кросдисциплинарни приступи изучавању људског покрета. Дефиниција и предмет изучавања физикалне терапије. Анатомско функционалне основе људског покрета. Биомеханичке основе локомоторног система током целокупног животног циклуса. Основни концепти кинетике и кинематике. Мишићна контракција и енергетика контракције. Физиолошке адаптације на тренажна оптерећења. Неурофизиолошки аспекти моторне контроле, адаптација моторне контроле на тренажна оптерећења. Појам и структура биомоторичких способности човека. Подела физикалне терапије. Апаратурна и безапаратурна физикална терапија. Психолошке основе људског покрета.			
Практична настава			
Антропометријска анализа једноставних и сложених покрета сегмената тела. Антропомоторички сет за процену моторичког статуса. Испитивање мишићне снаге скелетне мускулатуре мануелним мишићним тестирањем. Индивидуални програми за развој јачине, снаге и координације. Врсте и технике примене фототерапије, ласеротерапије, магнетотерапије, термотерапије, хидротерапије, балнеотерапије, електротерапије, механотерапије и кинезитерапије.			
Литература			
Abernethu, B., Hanrahan, S., Kippers, V., Mackinnon, L, Pandy, M. (2012). <i>Biofizičke osnove ljudskog pokreta</i> , Beograd: Datastatus			
Весовић Протић В. (2009). <i>Основи физикалне медицине и рехабилитације</i> . Београд: Медицински факултет Зеџ, Ж. (2007). <i>Испитивање снаге мишића</i> . Београд: Научна КМД			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	50
колоквијум-и	20	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у рехабилитацији			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач, спец. др Владимир Лукић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Да упозна студенте са теоријским и практичним постулатима рехабилитације, са местом и улогом у здравственој заштити и друштву у целини. Да студент упозна основе медицинске рехабилитације у свим гранама медицине.			
Исход предмета: Након положеног испита студенти ће разумети значај и важност тимског рада у рехабилитационом тиму. Разумеће појмове недостатак, неспособност и хендикеп и потребе пацијената који их имају. Разумеће проблеме са којима се инвалиди сусрећу у свакодневном животу и друштвене баријере које их спутавају у функционисању. Разликоваће примарну, секундарну и терцијалну здравствену заштиту и њен значај за здравље. Поседоваће теоретско знање о основама медицинске рехабилитације у свим гранама медицине.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Медицинска рехабилитација – појам, дефиниција и методе, медицинска рехабилитација – циљеви и задаци, израда плана мед. рех., организација рада, нега, физикална терапија, терапија радом, примена ортотских и протетских помагала, помоћ инвалиду у решавању социјалних проблема, психолошки аспекти инвалидности, нови трендови у медицинској рехабилитацији у свету, професионална и психосоцијална рехабилитација - фазе професионалне рехабилитације, значај поновног запошљавања инвалида, психосоцијални аспекти рехабилитације, медицинска рехабилитација деце са моторичким поремећајима, медицинска рехабилитација и хабилитација деце са оштећењем ЦНС и ПНС медицинска рехабилитација деце са конгениталним аномалијама локомоторног апарата медицинска рехабилитација деце са оштећењем мишића медицинска рехабилитација особа после оштећења ЦНС и ПНС медицинска рехабилитација особа после повреде локомоторног апарата медицинска рехабилитација после ампуације екстремитета медицинска рехабилитација реуматичних болесника медицинска рехабилитација кардиоваскуларних болесника медицинска рехабилитација пулмолошких болесника медицинска рехабилитација гастроентеролошких, уролошких и гинеколошких болесника медицинска рехабилитација у геријатрији			
Практична настава			
Превенција секундарних компликација: респираторне, кардиоваскуларне, локомоторне и декубитуси. Промена положаја тешко покретних пацијената. Корективни положаји. Заштитни положаји особља при подизању непокретних пацијената. Активности самозбрињавања. Тренинг мокраћне бешике и дебелог црева. Употреба помагала у рехабилитацији. Поступци здравствене неге у рехабилитацији пацијената са хемиплегијом, параплегијом и квадриплегијом: позиционирање, вертикализација, промена положаја, активности свакодневног живота. Здравствена нега у рехабилитацији пацијената са парализом периферних нерава и оштећењем локомоторног система. Поступци здравствене неге у рехабилитацији пацијената са ампутираним екстремитетом: нега патрљка и бандажирање. Поступци здравствене неге у рехабилитацији пацијената оболелих од кардиоваскуларних и респираторних болести.			
Литература:			
1. Jović, S. (2011). Medicinska rehabilitacija osoba sa motoričkim poremećajima. Beograd: Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“.			
2. Борис Недвидек: Основи физикалне медицине и медицинске рехабилитације, Медицински факултет, Нови Сад, 2003.			
3. Raičević, A. B. (2004). Neuroortopedija i neurorehabilitacija. Beograd: Zadužbina Andrejević.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Ургентна стања			
Наставник: др Златко Максимовић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Да студент овлада техникама препознавања свих ургентних стања у медицини, као и одговарајућим техникама реанимације. Циљ предмета је да свршени студент буде оспособљен за самосталан и одговоран рад у здравственој установи, без ризика по пацијента.			
Исход предмета: Студент је оспособљен, да препозна сва ургентна стања у медицини, у случају потребе примени потребну технику реанимације, без ризика по пацијента..			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод о ургентним стањима.			
Основни реанимациони поступци- кардиопулмонална реанимација			
Шок- алергијске болести-			
Фебрилне конвулзије			
Крварења и заустављање крварења.			
Ургентна стања у неурологији- епилепсија.			
Ургентна стања у кардиологији.			
Ургентна стања у пулмологији.			
Ургентна стања у гастроентерологији. /пролив,повраћање и дехидратација/			
Ургентна стања у уронефрологији.			
Тровања.			
Акутан бол у трбуху.			
Гушење страним телом.			
Повреде, траума и збрињавање.			
Повреде ока, уха, носа и уста.			
Практична настава			
Основни реанимациони поступци на луткама. 4 часа			
Давање интравенске ињекције. 3 часа			
Интубација. 4 часа			
Примена основне антишок терапије. 4 часа			
Литература:			
Вучовић Д., Павловић А.: Ургентна медицина у пракси, Београд, 2011.			
Петровић В., Гарвић М.: Ургентна стања у пракси, Драганић, Београд, 2001. •			
Вучевић Д. Ургентна медицина – скрипта за студенте медицине“, Медицински факултет у Београду, 2005			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Вежбе: 1	
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	20	
Семинарски радови	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Епидемиологија			
Наставник/наставници: др Биљана Мијовић, професор струковних студија; Наташа Јаношевић, асистент			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студенти стекну основна знања из епидемиологије, базичне науке јавног здравља, и да овладају применом епидемиолошког метода у пракси јавног здравља, пре свега, у превенцији и сузбијању поремећаја здравља различите етиологије			
Исход предмета			
Студент поседује основна знања из опште епидемиологије; Уме да препозна врсту студије и израчуна основне показатеље оболевања и умирања; Да може самостално да препозна факторе ризика за настајање болести заразне или незаразне етиологије и да предузме мере опште и специфичне профилаксе; Да активно спроводи или управља тимом на сузбијању хоспиталних инфекција у здравственој установи.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Показатељи учесталости поремећаја здравља; Извори података у епидемиологији; Узрочност у епидемиологији. Еколошки тријас; Дескриптивна епидемиологија; Врсте епидемиолошких студија. Дескриптивне студије. Студије пресека; Студије случајева и контрола. Кохортне студије; Експерименталне студије; Јавноздравствени – епидемиолошки надзор; Превенција; Скрининг поремећаја здравља; Резервор и извор заразе; Улазна и излазна места инфекције; Путеви преношења заразних болести; Дипозиција; Активна и пасивна имунизација; Мере сузбијања болести. Истраживање епидемије; Интрахоспиталне инфекције; Епидемиологија хроничних незаразних болести. Епидемиологија кардиоваскуларних болести; Епидемиологија малигнух тумора; Епидемиологија хроничних респираторних болести; Клиничка епидемиологија.			
<i>Практична настава</i>			
Показатељи учесталости поремећаја здравља; Природни ток болести; Диспозиција и колективни имунитет; Џон Сноу и колера (дескриптивни метод); Пушење и рак плућа (аналитички метод); Теренски експеримент (експериментални метод); Имунизација (активна и пасивна); Скрининг поремећаја здравља; Истраживање епидемије; Ерадикација и елиминација заразних болести; Интрахоспиталне инфекције;			
<i>Семинари</i>			
Великани у епидемиологији; Епидемиологија и превенција хроничних незаразних болести; Загађење животне средине (феномен стаклене баште, Ел Нињо, озонске рупе)			
Птичји грип – могући сценарио (филм: национална географија)			
Игнац Семелвајс (филм, амбасада Мађарске)			
Литература			
1. Влајинац Х, Јаребински М (уред.). Епидемиологија (II издање). Медицински факултета Универзитета у Београду, Београд 2009.			
2. Радовановић . сар. Општа епидемиологија (5.издање). Медицински факултет Нови Сад, Нови Сад, 2012.			
3. Гледовић З, Гргуревић А, Јанковић С, Јаребински М, Кисић-Тепавчевић Д, Максимовић Ј, Максимовић Н, Марковић-Денић Ј, Пекмезовић Т, Ратков И, Шипетић-Грујичић С, Влајинац Х. Практикум из епидемиологије. Медицински факултет Универзитета у Београду, Београд 2008.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, практичан рад на терену, семинарски рад, консултације, колоквијум			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Назив предмета: Здравствена нега у инфектологији
Наставник/наставници: др Биљана Мијовић, професор струковних студија, спец.мед.сестра Гордана Павловић, сарадник практичар
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета . Упознавање са здравственом негом инфективних болесника, епидемиологијом, етиологијом, клиничком сликом, патогенезом и терапијом инфективних болести
Исход предмета Студенти ће стећи вештине здравствене неге инфективних болесника, упознаће се о значају инфективних болести код нас и у свету, методологији рада са заразним болесником, најважнијим клиничким синдромима у инфективним болестима, основним дијагностичким поступцима у инфектологији, основним принципима терапије заразних болесника, примено појединих мера профилаксе заразних болести; вакцинацијом против инфективних болести, интрахоспиталним инфекцијама и њиховој превенцији, документовању података у инфектологији, епидемиолошким карактеристикама и превенцијом респираторних, цревних, полно преносивих, векорских инфекција и зооноза.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Фактори који утичу на настанак инфективних болести; Превенција ширења инфективних болести, нега болесника; Организација и специфичност одељења за болеснике са инфективним болестима, организација сестринске службе у болесничкој јединици и нега болесника; Мере превенције ширења инфективних болести у околину болесника и нега болесника; Серопротекција, десензибилизација, здравствено васпитање и нега болесника; Бактеријске инфекције гастроинтестиналног тракта (салмонелозе, трбушни тифус) и нега болесника; Бактеријске инфекције гастроинтестиналног тракта и нега болесника (бациларна дизентерија, колера, алиментарне интоксикације и нега болесника; Бактеријске инфекције ЦНС-а и нега болесника (бактеријски менингитис, ТБЦ менингитис); Тетанус, ботулизам и нега болесника; Вирусне инфекције ЦНС-а (вирусни менингитис, енцефалитис, полиомијелитис, рабиес) и нега болесника. Бактеријске инфекције респираторних путева и нега болесника (стрептококне инфекције, еризипел, скарлатина); Синдром ангина и нега болесника; Осипне грознице и нега болесника (морбили, варичела, вариола и друге егзантематичне болести, егзантема субитум, егзантема мултиформе); Вирусне инфекције респираторног система и нега болесника (мумпс, инфлуенца, COVID-19); Инфективна мононуклеоза и нега болесника; Хепатитис (А, Б, Ц, Д, Е, Ф, Г, Х) и нега болесника. Хепатитис-ток болести, нега оболелих са фулминантним облицима болести; Хепатитис-интервенције у дијагностици и превенцији хепатитиса (вакцинација) и нега болесника; Лептоспирозе-нега болесника; Бактеријске сепсе и нега болесника; ХИВ инфекција, АИДС и нега болесника; Инфекције протозоама (токсоплазмоза, амебна дизентерија и нега болесника; Зоонозе (антракс, куга, туларемија, бруцелоза) и нега болесника; Хеморагијске грознице (ХГБС, ебола, марбург, ласа грозница) и нега болесника; Инфекције изазване спирохетама (лајмска болест, борелиозе) и нега болесника; Рикетиозе (пегавац и Бриолова болест) и нега болесника; Трихинелоза, паразитарне инфекције ГИТ-а и нега болесника; Тровање гљивама, ујед отровних змија и нега болесника; Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање респираторних заразних болести; Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање цријевних заразних болести; Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање зооноза; Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање векторских заразних болести; Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање полно преносивих инфекција. <i>Практична настава</i> Организација и рад сестринске службе; Медицинска документација (пријемни блок, пријава заразних болести, евиденција); Болничка јединица за лечење болесника са заразном/инфективном болешћу. (изолација, јединице за интензивну негу, дистрибуција чистог и нечистог рубља, хране и отпадака. Поступак са излучевинама); Методе дезинфекције, мере за спречавање и сузбијање интрахоспиталних инфекција (методе дезинфекције и стерилизације, припремање дезинфекционог раствора, дезинфекција секрета, екскрета, остатака хране); Активна заштита против инфективних болести (индикације за вакцинацију у инфективним болестима, провера вакциналног статуса, кожни тестови у потврди дијагнозе инфективних болести); Пасивна заштита против заразних болести (серуми и њихова апликација, алергијске реакције, апликација серума са пробом/поступак десензибилизације); Специфичност дијагностике инфективних болести (принципи узимања, чувања и слања заразног материјала, посуде за излучевине: припрема, чување, узимање и чување материјала за лабораторијске прегледе, транспорт материјала); Медицинске интервенције на одељењу за заразне болести (лумбална пункција и биопсија јетре); Специфичности у нези болесника код цревних инфекција (трбушни тифус, салмонелозе, бациларна дизентерија, колера); Специфичности неге болесника са инфекцијама ЦНС (кома, енцефалитис, менингитис: бактеријски и ТБЦ менингитис); Специфичности неге болесника са инфекцијама респираторног система (морбили, COVID-19, варичела, вариола, шарлах, ангина, еризипел); Специфичности неге болесника са инфекцијом изазваном протозоама (трихинелоза, токсоплазмоза, амебна дизентерија, маларија, лајшманиоза); Хеморагијске грознице (ХГБС, ебола, ласа, марбург грозница); АИДС (ванболничко збрињавање особа са ХИВ инфекцијом, хоспитализација оболелих, узимање материјала, пријава заразне болести, превенција задесне инокулације и поступак при озледи особља, поступак при отпусту болесника).

Литература			
1. Божић М, Докић Љ, Николић С, Павловић М, Шашић М. Инфективне болести. Београд, ЦИБИД 2009.			
2. Максимовић М.: Здравствена нега у инфектологији. Ауторско треће измењено и допуњено издање, Београд, 2016.			
3. Ножић Д.: Инфективне болести са епидемиологијом. Ауторско издање, Београд, 2008			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, практичан рад на терену, семинарски рад, колоквијум, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Психијатрија			
Наставник/наставници: др Бојана Остојић, професор струковних студија			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Уписан семестар			
Циљ предмета			
Научити дијагностиковати започето лечење у психијатрији; Спречити кронификацију болести			
Исход предмета			
Овладати дијагностичким и терапијским поступцима у психијатрији			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - Појам и значај психијатрије; - Етиологија психичких поремећаја; - Основа епидемиологије психијатријских поремећаја; - Неуропсихолошка обрада и мерни инструменти; - Начела вођења психијатријских интервјуа; - Етиолошки концепт; - Афективни поремећаји; - Разликовање физиолошких поремећаја од неуродегенеративних поремећаја 			
<i>Практична настава</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - Благ когнитивни поремећаји; - Болести зависности; - Интоксикације и друге зависности, етиолошки концепт; - Суманути поремећаји; - Психотерапија; - Специфичност неуропсихијатријских тестова 			
Литература			
<ul style="list-style-type: none"> - Стојиљковић, С. (1972): Психијатрија са медицинском психологијом. Београд - Загреб: Медицинска књига. - Flaherty, J.A., Channon, R.A. & Davis, J.M. (1992). Psihijatrija, dijagnoza i terapija. Langeov klinički priručnik. Beograd: Savremena administracija. - Дејановић С, Психијатрија 1999, ВМШ Ћуприја 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе			
Предавање, вежбе, консултације, израда домаћих радова, колоквијум, завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испт	25
колоквијум-и	30	
семинар-и	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у психијатрији			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач, спец. др Станислав Чекеринац, предавач ван радног односа			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: положен испит из предмета хирургија			
Циљ предмета: Да студент стекне теориско и практично знање и обучи се за прожање квалитетне здравствене неге психијатриским болесницима са фокусом на изградњу професионалног интерактивног односа у процесу задовољавања реалних потреба.			
Исход предмета: Студенти ће бити у стању да здравствену негу за психијатриске болеснике реализује самостално или као члан тима на нивоу примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите, да заузме стручно исправан став у односу на оболелог да изведе или учествује у свим дијагностичким и тераписким процедурама које се планирају за оболелог, као и да спроводи специфичне рехабилитационе процедуре и ради на превенцији менталних поремећаја.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
<p>Психијатријска здравствена нега – однос: приступ душевно поремећеној особи, успостављање првог контакта са душевним болесником, професионалац у психијатријском одељењу: емоционални рапорт са оболелим, професионална тајна у психијатрији, социјални и терапеутски аспект личности психијатријске сестре, специфичности у организацији рада у психијатријском одељењу, грађевинске карактеристике психијатријског одељења затвореног и отвореног типа, дневне и ноћне болнице, психијатријско одељење за децу и омладину. Баријере; оболели – окружење: страх од психијатријског болесника, страх психијатријског болесника, хитна психијатријска стања. Пријем психијатријског болесника: принципи тријаже болесника, принудни пријем, принудно лечење, пријем агитираног болесника, отпуст болесника. Дијагностичке процедуре: обсервација, анализа, осцилације психичког стања. Савремене терапијске процедуре: психофармакотерапија, биолошка терапија, психотерапија. Раднаокупациона терапија, социотерапија, терапијска заједница, рекреативна терапија, поремећај комуникације, социјална изолација, смањена способност старања о себи, агресивност, измењени породични односи због психијатријског болесника у кући, страх и анксиозност, суицидалност. Психотични поремећаји, афективни поремећаји, непсихотични поремећаји, алкохоличари. Психијатријска здравствена нега деце и младих, психијатријска здравствена нега психогеријатријских болесника. Документација у психијатријској здравственој нези.</p>			
Практична настава.			
<p>Идентификација знака и симптома особа са менталним поремећајима, планирање обима здравствене неге за особе са менталним поремећајима. Однос са особом са менталним поремећајем. Страх: савладавање сопственог и болесниковог страха, формирање социјалног и терапеутског аспекта личности психијатријске сестре. Интервју са ментално поремећеном особом, писање извештајарапорта. Оцена и процена вербалне комуникације, препознавање психопатолошких феномена током разговора и интервјуа. План и програм мера здравствене неге на основу утврђеног стања и препознатих потреба особе са менталним поремећајем, евалуација спроведеног плана здравствене неге. Узимање сестринске анамнезе, обсервација душевног болесника, припрема оболелог за комплементарне дијагностичке методе. Отпори учења код алкохоличара, отпори лечења код алкохоличара, породична терапија. Психијатријска здравствена нега деце и младих, психијатријска здравствена нега психогеријатријских болесника. Вођење документације здравствене неге, судско медицинске експертизе. Здравствено васпитни рад са психијатријским болесником.</p>			
Литература:			
Ковачевић, К и Добрашиновић Д, Психијатријска здравствена нега, 2000			
Психијатрија 1999 ВНСИ Ћуприја			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Вежбе: 2	
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Клиничка фармакологија			
Наставник/наставници: Доц. др Александра Ковачевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Претходно одслушан предмет Анатомија и физиологија			
Циљ предмета Студенти треба да стекну знања о општим принципима фармакокинетице, фармакодинамике и механизмима деловања лекова, као и да разумеју терапијске и нежељене ефекте појединих група лекова. Упознавање са основним принципима претклиничких и клиничких испитивања лекова. Стицање знања о токсичним ефектима појединих група лекова.			
Исход предмета Оспособљавање студената да идентификују механизме деловања појединих група лекова, повезивање фармаколошког деловања лека са терапијским, нежељеним и токсичним ефектима, као и потенцијалне интеракције између лекова. Стицање основних знања о процесу претклиничког и клиничког испитивања лека.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа фармакологија – дефиниција лека. Општи принципи и развој лека. Фармакокинетика – транспорт лека кроз телесне мембране, ресорпција, дистрибуција лекова у организму, биотрансформација лекова, излучивање лекова. Фармакодинамика – дејство лекова на организам, врсте и карактеристике. Узајамна дејства лекова. Примена лекова у специфичним популацијама. Фармаковигиланца - значај детекције, праћења и пријављивања нежељених реакција на лек и медицинско средство. Специјална фармакологија – Фармакологија централног и вегетативног нервног система - антипсихотици, антиепилептици, антидепресиви, антипаркинсонци, анксиолитици и хипнотици, лекови у терапији мултипле склерозе, лекови у терапији Алцхајмерове болести, општи и локални анестетици, релаксанти лекови, аналгетици, холинергички и антихолинергички лекови, адренергички и антиадренергички лекови. Фармакологија кардиоваскуларног система – антихипертензивни лекови, антиаритмици, лекови који се користе код срчане инсуфицијенције и коронарне болести. Фармакологија крви и ткива, антианемијски лекови и хематопоетски фактори раста, антитромбоцитни лекови, антикоагуланси и фибринолитици. Парентерална исхрана, надокнада воде и електролита. Лекови који се користе у терапији гастроинтестиналног система. Лекови који се користе у терапији мишићно-костног система. Антидијабетици. Фармакотерапија респираторног система. Антимикробни лекови и антинеопластици, имуносупресивни лекови и имуностимуланси. Биљни и хомеопатски лекови. Принципи токсикологије. <i>Практична настава</i> Подела лекова. Рецепт и начини прописивања лекова (магистрални, официнални и готови лекови). Начини примене лекова, однос дозе и ефекта, агонизам и антагонизам. Листе лекова, законска регулатива. Пријављивање нежељених реакција на лек и сумње у квалитет медицинског средства. Прикази случајева.			
Литература 1. Кажих Т. Клиничка фармакологија, 2008. 2. Варагић В, Милошевић М. Фармакологија (19 прерађено и допуњено издање). Елит Медица, Београд, 2008. 3. Rang HP, Dale MM, Ritter JM, Moore PK. Фармакологија (превод 5 издања). Дата Статус, Београд, 2004.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава:1
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	/	усмени испит	/
колоквијум-и	20	
семинар-и	/		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Летња пракса 2		
Наставник: Наставници задужени за летњу праксу		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Циљ летње праксе је да студент буде активно укључен у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника практичара у секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите.		
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за препознавање своје улоге у тиму и преузимање одређеног броја задатака по процени сарадника практичара, упознавање и ограничено учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама и примену вештина сестринске праксе самостално или тимски у секундарној и терцијалној здравственој заштити.		
Садржај предмета Упознавање и лично учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама; Тимска интеракција и дефинисање појединачне улоге у тиму. Едукативни програми и праћење хронично оболелих. У референтним наставним базама студент ће кроз стручну праксу у (хируршким и интернистичким дисциплинама; ургентној медицини; социјалној заштити) да води здравствену документацију, учествује на визитама и евалуира стечена знања. Студент је у обавези да реализује Летњу праксу II у трајању од 330 часова на нивоу секундарне, односно терцијалне здравствене неге и да води Дневник летње праксе.		
Литература: 1. Манојловић, Д. Пропедевтика интерне медицине, Медицинска књига, Београд, 2000. 2. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Вежбе:
Остали часови: 22		
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Практичне активности студента.Континурани мониторинг		
Оцена знања: Описно оцењивање		
Довољан, добар, врло добар, одличан		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Клиничка стручна пракса 2		
Наставник: Наставници задужени за стручну праксу		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Циљ стручне праксе је стицање знања и вештина за извођење специфичних дијагностичких и терапијских процедура у реалним условима и области здравствене неге инфективног болесника, педијатриског болесника, гинеколошког, хируршког и ортопедског болесника, ургентних стања и медицинске рехабилитације.		
Исход предмета: Студент је оспособљен да као члан тима и индивидуа прати и примењује процедуре у процесу здравствене неге; да планира здравствену негу код инфективних болесника, педијатријских, гинеколошко-акушерских у хируршких и ортопедских пацијената, рехабилитацију и физикалну терапију. Стручна пракса ће оспособити студента прошири теоретско и практично знање и вештине у реалном контексту здравствене установе.		
Садржај предмета Идентификација и практична примена процеса здравствене неге за инфективне, педијатријске, гинеколошко-акушерске и хируршке и ортопедске болеснике, медицинске рехабилитације и физикалне терапије. Специфичне сестринске интервенције у дијагностичким и терапијским процедурама контрола виталних функција, контрола излучивања, калаборација са другим члановима здравственог тима, аутономија и одговорност будућег професионалца у здравственом сектору поштовање принципа добре прописивачке праксе, употреба лекова, проблеми резистенције на поједине лекове, употреба генерицких лекова, међусобне интеракције лекова. Евалуација стечених знања и вештина на основу критичког размишљања и етичких одлука у циљу доношења исправаног суда о својој професији и себи лично Концепт превенције у приступу појединцу, породици, заједници, менталном здравље, репродуктивном здрављу, повредама, вулнерабилним категоријама становништва. Стручна пракса се обавља у наставној бази Школе. На II години студент обавља стручну праксу у трајању од 585 часова и стиче 4 ЕСПБ. Садржај стручне праксе дефинисан је садржајима следећих наставних предмета: Здравствена нега у хирургији и ортопедији, Здравствена нега у психијатрији, Здравствена нега у рехабилитацији, Кинезиологија са основима физикалне терапије, Ургентна стања, Биохемија или Хигијена исхране са дијететиком (у зависности који је предмет студент изабрао) и Здравствено законодавство или Болничке инфекције у зависности који је предмет студент изабрао. Студент је у обавези да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.		
Литература: 1. М. Драговић, З. Герзић, Основи хирургије, Медицинска књига, Београд, 1996. 2. Springhouse, S. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Вежбе:
Укупно часова: 39		
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Практичне активности студената, Континуитрани мониторинг; Рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге ;		
Оцена знања: Описно оцењивање Довољан, добар, врло добар, одличан		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Неурологија			
Наставник: др Сениша Максимовић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из Анатомије и физиологије			
Циљ предмета: Упознавање студента програма струковне медицинске сестре са делокругом рада струковних сестара као и осталих здравствених радника са основним неуролошким болестима, етиологијом, дијагностиковањем и лечењем истих.			
Исход предмета: Студент стиче знање из области Неурологије које представља основ за даљу стручну надградњу у оквиру стручноапликативних предмета ове области.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Основи функционалне анатомије нервног система;			
Корелативна неуроанатомија и функционална неурологија;			
Синдроми неуролошких оштећења;			
Дијагностичке методе у неурологији;			
Неуролошке болести у развојном добу; 3			
апаљенске и инфективне болести нервног система;			
Свест и поремећаји свести; Епилепсије; Спавање и поремећаји спавања;			
Краниоцеребралне повреде; Повреде кичменог стуба;			
Интракранијални тумори; Тумори у спиналном каналу;			
Цереброваскуларне болести; Болести екстрапирамидног система;			
Оштећење кранијалних живаца;			
Обољења нервних коренова; Обољења нервних сплетова и појединих нерава;			
Полинеуропатије и полинеуритиси; Болести мишића; Демијелинизационе болести; Дегенеративне болести нервног система; Деменције.			
Практична настава			
Упознавање са неуролошком анамнезом, инспекција главе.			
Функционално испитивање кранијалних нерава (I-XII).			
Значај у локализацијској дијагностици. Обољења кичмених коренова и периферних нерава.			
Радикуларни, трункални, полинеуропатски синдром.			
Организација сензибилитета. Сензитивни синдроми. Функција и поремећаји сфинктера. Преглед сензибилитета,			
Функција коре мозга: више церебралне функције, говор, процена стања свести (Glasgow-ска скала коме), испитивање виших кортикалних функција,			
Допунске дијагностичке методе у неурологији: дијагностика ликвора, лумбална пункција, неуроимунолошке анализе, изоелектрично фокусирање ликвора и серума евоцирани потенцијали,			
Обољења церебелума: херидитарне атаксије, класификација, Fridrajh-ова болест.			
Церебелум, екстрапирамидни систем, функција, обољења, синдроми, преглед, церебеларне пробе, атаксичан ход.			
Висинска и хоризонтална дијагностика лезија кичмене мождине.			
Неуроимидинг дијагностичке процедуре: компјутеризована томографија (КТ), нуклеарна магнетна резонанца (НМР)			
Памћење: оријентација, процена менталног функционисања, примена мини-ментал теста, скор исхемије по Хачхинском (за деменције васкуларног типа)			
Литература:			
1. Павловић Д. Неурологија. Орион Арт, Београд, 2016			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у неурологији			
Наставник: др Сениша Максимовић, професор струковних студија; спец. др Стеван Орел, предавач ван радног односа			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен предмет Неурологија			
Циљ предмета: Циљ предмета је да се студенти упознају са специфичностима здравствене неге неуролошких болесника.			
Исход предмета: Исход предмета је оспособљавање студената да владају знањем и вештинама неопходним за рад са неуролошким болесницима			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Студенти се на теоријској настави упознају са особеностима неуролошког болесника и специфичностима приступа оболелом. Упознају се са учењем и значајем високе медицинске сестре у примарној, секундарној и терцијарној превенцији неуролошких болести. Са организацијом здравствене неге неуролошких болесника, улогом медицинске сестре у тимском раду у неурологији. Такође се са учењем медицинске сестре у неуролошком прегледу болесника и сестринском опсервацијом неуролошког болесника на одељењу. Да се упознају са сестринским интервенцијама код неуролошких болесника са поремећајем регулисања температуре, болесника са уринарним катетером, поремећајем пражњења црева. Превенцијом тромбозе и тромбофлебитиса код непокретних пацијената. Превенцијом контрактура код неуролошких пацијената. Превенцијом инфекција код непокретних пацијената. Да се упознају са особеностима примене терапије код неуролошких болесника, специфичностима исхране неуролошких болесника. Стичу знања о улози медицинске сестре у дијагностичким процедурама у неурологији и специфичностима здравствене неге код различитих неуролошких болести.			
Практична настава			
Здравствена нега болесника са радикуларним, трункалним, полинеуропатским синдромом.			
Здравствена нега болесника са поремећајима сфинктера.			
Здравствена нега болесника са поремећајем свести.			
Планирање дијагностике болесника са неуролошким поремећајима: дијагностика ликвора, лумбална пункција, неуроимунолошке анализе, изоелектрично фокусирање ликвора и серума евоцирани потенцијали,			
Здравствена нега болесника са обољењима церебелума.			
Здравствена нега болесника са екстрапирамидним синдромом.			
План и спровођење неуроимидинг дијагностичких процедура: компјутеризована томографија (КТ), нуклеарна магнетна резонанца (НМР)			
Здравствена нега болесника са поремећајима памћење.			
Здравствена нега болесника са поремећајима кранијалних нерава.			
Литература:			
1. Л. Бабић, М. Матијевић, Д. Шаренац (2006): Здравствена нега у неурологији, Licej: Yu marketing press, Београд			
2. С. Ђурић (2012): Здравствена нега неуролошких болесника – практикум за студенте основних струковних студија здравствене неге, Медицински факултет Универзитета у Нишу			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Педијатрија			
Наставник: др Златко Максимовић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из Анатомије и физиологије			
Циљ предмета: стицање знања из области менталног здраља, да упозна студенте да феномене менталног здравља и менталне болести сагледавају са једног ширег, мултидисциплинарног и мултидимензионалног аспекта.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да раде у превенцији, дијагностици и лечењу деце, као и да се баве здравствено васпитним радом			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод и дефиниција педијатрије. Периодизација дечијег узраста. Растење и развој кроз периоде: интраутерини, постнатални. Фактори раста и развоја у трудноћи и постнаталном периоду... Особине здравог новорођенчета. Превремено рођено новорођенче. Вода, електролити, ацидобазна равнотежа, дехидрација, рехидрација, хиперхидрација, едеми.. Атеросклероза. Обољења дигестивног тракта код деце. Алергијске болести у дечијем узрасту. Обољења респираторног тракта. Обољења кардиоваскуларног система. Реуматске болести. Обољења ендокриних жлезда. Обољења централног нервног система. Обољења јетре. Крвне болести у детињству. Обољења урогениталног тракта. Црвени паразити. Кожне болести детињства.. Несретни случајеви и тровања.			
Практична настава:			
Пренатална заштита: саветовалишта за труднице, високоризична трудноћа, методе идентификације плода високог ризика. Превенција превременог порођаја. Дете мале тежине за узраст, дефиниција, карактеристике, начини спречавања. Исхрана, основни састојци хране, поремећај исхране, хиповитаминозе, рахитис, дистрофија, атрофија, квашиоркор, гојазност. Парентерална исхрана. Ургентна стања у педијатрији			
Литература:			
1. Рашко Степановић, Педијатрија, Београд 2001.			
2. Емилија Стојимировић Милана Поповић Роловић Владислава Недељковић, Педијатрија, Савремена администрација, Београд, 1993			
3. Мардешкић Д, Педијатрија, Школска књига, Загреб 2000:			
4. R.E.Beherman, R.M. Kliegman, H. Jenson (2009), Нелсон уџбеник педијатрије; превод књига 1,2, Београд- Бања Лука.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	20	
Семинарски радови	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у педијатрији			
Наставник: др Златко Максимовић, професор струковних студија; спец.мед. сестра Бранислав Вулетић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит из педијатрије			
Циљ предмета: Упознавање студента и стицање теоријских знања и вештина из области неговања деце и омладине као и организација и структура установа за здравствену заштиту деце.			
Исход предмета: Студент је оспособљен за негу здравог и болесног детета и перманентну свеобухватну заштиту детета. Стекао је знања и вештине да стручно оцени стање, постави сестринску дијагнозу, утврди степен и план неге, сачини програм реализације неге и равноправно учествује у тиму за дијагностику, лечење, негу и рехабилитацију деце.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод са историјским развојем неге детета као посебне дисциплине. Специфичности здравствене заштите и неге деце. Нега здравог детета. Вештачка и природна исхрана. Нега болесног детета. Специфичности здравствене неге превремено рођеног детета. Управљање ризиком у примени терапије. Здравствена нега деце са болестима: респираторног, кардиоваскуларног, неуролошког, бубрежног, уринарног, дигестивног и ендокриног система. Здравствена нега детета са посебним потребама. Психомоторни развој у раном детињству. Игра као значајна активност за рани развој деце.			
Практична настава			
Установе за здравствену заштиту деце. Стицање вештина здравствене неге у раду са болесном и здравом децом. Саветовалиште за новорођену децу, одојчад, малу децу, предшколску децу, школску децу и омладину. Прва нега новорођенчета. Нега превремено рођеног детета, транспорт, пријем, исхрана, бокс за недоношчад, инкубатор, фототерапија и ексангвинотрансфузија. Систематски прегледи и имунизација деце. План и одговорност медицинске сестре у дијагностичким поступцима, терапијским процедурама у хоспиталним условима. Нега коматозног детета. Обука родитеља у контроли болести у кућним условима.			
Литература:			
1. Урошевић, Ј (2012): <i>Здравствена нега у педијатрији</i> , сепарати (уџбеник у припреми), Ћуприја;			
2. Маринковић Јб.(2007).: <i>Здравствена нега у педијатрији</i> , Г.А.Д.Београд, II издање			
3. R.E.Veherman, R.M. Kliegman, H. Jenson (2009), Нелсон уџбеник педијатрије; превод књига 1,2, Београд- Бања Лука			
4. Станић Р., Рамадани Р., Костић С. (2010.), <i>Нега, дијагностика, исхрана и терапија у неонатологији</i> , Завод за уџбенике, Београд			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	20	
Семинарски радови	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у примарној здравственој заштити			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач, спец. Бранислав Вулетић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета: Основни циљ овог предмета је едуковати сестре клиничким и комуникацијским вештинама сестринске неге и рад у тиму породичне медицине			
Исход предмета: Да студент стекне компетенције и оспособи се за примену знања у оквиру неге болесника у примарној здравственој заштити.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод у породичну медицину; Сестра у тиму породичне медицине; Вештине комуникације; Сестринске процес; Процена породице; Здравствена заштита старије популације; Здравствена заштита жена; Здравствена заштита деце; Пулмонални проблеми; Гастроинтестринални проблеми; Мускулоскелетни проблеми; Рехабилитација; Дерматолошки проблеми; КВС проблеми; Дијабетес; Онкологија и палијативна нега; Болест и болесност; Пацијенту ориентисана клиничка пракса; Тежак пацијент; Сестрински процес; Вештине комуникације; Ургентна стања; ПТСД, депресија, анксиозност; Злоупотреба алкохола и дрога; Престанак пушења; Насиље у породици; Нега стопала; Ментално здравље; Сестринска едукација пацијента; Проблеми адолесценције			
Практична настава			
Упознавање студента са организацијом рада и специфичностима здравствене неге у општој медицини, гинеколошкој, педијатријској, патронажној и служби кућног лечења дома здравља. Учешће струковне медицинске сестре у пријему пацијената, тријажи и збрињавању пацијента у примарној здравственој заштити. Процес здравствене неге у примарној здравственој заштити детета, трудница и жена генеративног доба, здравственој заштити старих, превенцији масовних незаразних болести и превенцији болести зависности. Самостални и тимски рад у утврђивању здравственог стања становништва у заједници, идентификацији ризико-фактора и подучавање о очувању здравља појединца, породице и заједнице.			
Литература:			
1. Социјална медицина, група аутора, Савремена администрација, Београд, 2000			
2. Family medicine books in the Teaching center;			
3. Кекуш Д. Здравствена нега у примарној здравственој заштити, ВЗШ, Београд, 2015			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2	Вежбе: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Јавно здравља			
Наставник/наставници: др Биљана Мијовић, професор струковних студија, Наташа Јаношевић, асистент			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Развијање јавноздравствених компетенција, стицање знања о областима јавног здравља, принципима јавноздравствене етике и јавноздравственим вештинама за извођење јавноздравствених функција.			
Исход предмета			
Студенти ће бити у стању да идентификују водеће принципе јавног здравља и препознају области деловања јавног здравља, да се држе принципа јавноздравствене етике, препознају вредности на којима почива јавно здравље, утичу на побољшање система јавног здравља и промовишу праксе које воде унапређењу јавног здравља.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Јавно здравље, дефиниције, принципи и развој; Тријумфи јавног здравља; Области јавног здравља; Функције јавног здравља; Јавноздравствена истраживања; Етика у јавном здрављу; Квантитативна и квалитативна истраживања у јавном здрављу; Детерминанте здравља и неједнакости; Мерење здравственог стања; Оптерећење друштва болестима; Оптерећење хроничним незаразним болестима; Кардиоваскуларно здравље; Јавноздравено законодавство; Евалуација јавноздравствених програма			
<i>Практична настава</i>			
Примери квантитативних јавноздравствених истраживања; Примери квалитативних јавноздравствених истраживања; Упознавање са стандардним и новим индикаторима здравственог стања и њиховим практичним коришћењима; Законске основе јавног здравља у Републици Србији; Стратегија јавног здравља; Анализа здравственог стања и здравствених потреба једне категорије становништва; Анализа показатеља здравственог понашања становништва у односу на одређене факторе ризика; Анализа показатеља интервенције у односу на одређени здравствени проблем на нивоу примарне и секундарне здравствене заштите; Анализа здравственог стања становништва Републике Србије; Израда плана јавног здравља; Израда програма развијања личних вештина за укључивање појединаца у реализацију јавно-здравственог програма; Анализа достигнућа јавно-здравствених програма на глобалном и националном нивоу; Мониторинг и евалуација јавно-здравствених програма.			
<i>Семинари</i>			
Здравствено стање становништва Републике Србије; Анализа примера плана јавног здравља одабране локалне заједнице; Анализа одабраних стратегија/програма из области јавног здравља у Републици Србији (Стратегија јавног здравља, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести; Стратегија контроле дувана, Национални програм за заштиту менталног здравља, Стратегија за развој здравља младих итд).			
Литература			
1. Беговић В, Грујић В. Водич ка новом јавном здрављу. Школа јавног здравља, Београд, 2007.			
2. Мијовић Б, Матејић Б, Јовишевић Д, Танасић Ј, Нићифоровић Шурковић О. Приручник за стратешко планирање јавног здравља на локалном нивоу „мапа пута“. Савез градова и општина, Министарство здравља Републике Србије, Београд, 2017.			
3. Бојанић Ј, Мијовић Б. Јавно здравље и епидемиологија у здравственој њези. Универзитет у Источном Сарајеву Медицнски факултет Фоча, Фоча, 2019.			
4. Detels R, Mc Ewen J, Beaglehole R, Tanaka H, eds. Oxford Textbook of Public Health, 4th ed., Vol. 1. New York: Oxford University Press 2002.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, практичан рад на терену, семинарски рад, колоквијум, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Методика и организација здравствене неге			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач, спец. Бранислав Вулетић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Стицање знања из области методичког поступања и развијање способности за интеграцију знања стечених током професионалног образовања и васпитања са циљем примене на пословима здравствене неге.			
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да примени усвојена знања, умења и вештине потребне за критичко процењивање професионалне праксе и њено унапређење, за реалну процену припремљености за наставни час у средњој школи и развијену одговорност према учесницима у процесу неге и образовања. Студент ће бити у стању да самостално и у условима тимског рада спроводи сложене задатке у свеобухватној здравственој заштити и стручно - педагошком раду, и на унапређењу службе здравствене неге.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Методика наставе здравствене неге. Наставник здравствене неге. Наставне методе. Наставни облици. Дидактички медији. Припрема за наставни час. Реализација наставног часа. Проверавање и оцењивање. Методика здравствене неге. Методичке поставке за сестринску професију. Васпитање за правилан однос према здрављу. Основни проблеми болесног човека. Хоспитализација и последице. Односи медицинска сестра бабица – болесник. Комуникација у сестринству. Методски приступ у здравственој нези код појединих обољења. Организација и руковођење у сестринству- Организација у сестринској групи. Руковођење у сестринству- мотивација за руковођење. Методе и стилови руковођења. Руковођење и психо-социјална клима у групи. Поступак при пријему приправника. Моћ. Критички осврт на стање, услове, прилагођавање. Вежбе: Наставни час. Писана припрема. Реализација часа кроз микро наставу. Израда низа задатака објективног типа. Комуникација у сестринству. Медицинска сестра бабица у приватној пракси. Методе и стилови руковођења. Психосоцијална клима у групи. Пријем приправника.			
Практична настава			
Практично упознавање са задацима лидера у организацији сестринске службе: решавањем проблема, стилем одлучивања и доношења одлука у сестринској служби. Практични приказ кадровске политике у организацији сестринске службе, упознавање са пријемом сестара у здравственој установи за послове здравствене неге, увођењем у посао младих сестара, програмима за едукацију младих сестара. Практични приказ организационе структуре и шеме сестринске службе, упознавање са савременим организационим моделима неге пацијената, планирањем у сестринству и планирањем промена. Практични приказ спровођења контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге у установама. Процена задовољства корисника и запослених сестара. Израда истраживачког пројекта и инструмената истраживања. планирање времена, планирање буџета. Израда стандарда. Уклањање и контрола укањања медицинског отпада.			
Литература:			
1. Ранковић-Васиљевић Р. Стојановић – Јовановић Б., Терзић – Марковић Д.: Методика и организација здравствене неге, ВЗШСС, Београд, 2015.			
2. Тијанић М. и сар.: Здравствена нега и савремено сестринство, Научна, Београд, 2010			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 3	
		Вежбе: 1	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Методологија истраживања у здравству			
Наставник: др Предраг Пецев, виши предавач; др Мирјана Николић, професор струковних студија			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Оспособљавање студената за: самостално дизајнирање сестринског истраживања; реализацију истраживања; писање и усмено саопштавање резултата свог стручног рада; упознавање са етичким аспектима истраживања и публикација.			
Исход предмета: Знања и вештине које ће студент стећи: Студент разликује научне публикације и познаје њихове карактеристике; самостално проналази стручну литературу претраживањем електронских база стручне литературе; разликује релевантну литературу од оне која то није; креира нацрт стручног рада; осмишљава и креира инструменте за прикупљање података; поседује вештину у статистичким поступцима за обраду података истраживања; овладао је начинима интерпретације статистичких података; способан да презентује резултате истраживања и да изведе закључке до којих је дошао током истраживања у сестринској пракси; познаје структуру стручног рада; разуме појмове цитирања и навођења; познаје правила за навођење стручне литературе; оспособљен је за самосталну израду чланка за стручни часопис области сестринства у коме се износе резултати сопственог истраживања; поседује вештину усменог излагања резултата истраживања.			
Садржај предмета:			
Теоријска настава:			
Сазнања о науци и научним методама. Класификација науке. Специфичности истраживања у сестринској пракси. Избор проблема истраживања. Дефинисање теме. Дефинисање циља и задатака истраживања. Избор метода истраживања. Узорак, врсте и репрезентативност узорка. Инструменти истраживања у здравственој нези. Статистика у здравству. Интерпретација добијених резултата. Дискусија и извођење закључака. Начини саопштавања резултата истраживања. Етика у истраживачком раду.			
Практична настава:			
Врсте истраживања у здравственој нези. Врсте стручних радова . Структура писаних радова. Прикупљање литературе. Процена валидности извора. Избор проблема. Израда детаљног плана истраживања са избором статистичке обраде. Примена процеса здравствене неге у истраживачке сврхе. Израда инструмената за истраживање у клиничкој нези. Сестринска истраживања заснована на доказима. Обим и врста узорка у сестринском истраживању. Обрада и анализа података добијених у сестринским истраживањима. Начин интерпретације резултата сестринског истраживања. Навођење литературе. Ауторство и интелектуално непоштење. Стил писања академског текста. Припрема слајд-презентације, постера и презентовање сопствених резултата истраживања.			
Литература:			
1. Стојановић-Јовановић Б. Основи методологије истраживања у сестринству. Београд: ВЗШСС, 2015.			
2. Дачић М. Статистика и информатика у здравству. Инђија: Комазец, 2009.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава : 3		Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, предавања, вежбе, семинарски рад, практични рад, колоквијум, самосталне активности, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Поена	
Активност у току предавања	5	усмени испит	50
Активност на вежбама	5		
Тест 1 и 2	30		
Семинарски рад	10		
Идејни пројекат истраживања			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Летња пракса 3		
Наставник: Наставници задужени за летњу праксу		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Циљ летње праксе је да студент буде активно укључен у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника практичара на нивоу примарне здравствене заштите уз континуирано унапређивање стандарда сестринске праксе у примарној, секундарној и терцијалној здравственој заштити.		
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за: тимски рад у професионалној пракси препознавање своје улоге у тиму на нивоу примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите. Такође и оспособљен да партиципира у промотивним и превентивним активностима намењеним болесном и здравом човеку, породици и групи односно заједници; преузимање одређеног броја задатака по процени ментора и сарадника, партиципацију у интервенцијама на нивоу примарне и секундарне здравствене заштите, препознавање потребе за сталним стручним усавршавањем .		
Садржај предмета Учешће струковне медицинске сестре у пријему пацијената, тријажи и збрињавању пацијента у примарној, секундарној и терцијалној здравственој заштити. Упознавање студента са организацијом рада и специфичностима здравствене неге у општој медицини, гинеколошкој, педијатријској, патронажној и служби кућног лечења Дома здравља. Континуирана здравствена нега. Партиципација породице у здравственој нези. Активан стил живота и здравље болесних и здравих популационих група. Летњу праксу III у трајању од 360 часова студент је у обавези да реализује на нивоу примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите и да води Дневник летње праксе.		
Литература: 1. Манојловић, Д. Пропедевтика интерне медицине, Медицинска књига, Београд, 2000. 2. Springhouse, S. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Вежбе:
Остали часови: 24		
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Практичне активности студената; Континуитрани мониторинг;		
Оцена знања: Описно оцењивање		
Довољан, добар, врло добар, одличан		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Клиничка стручна пракса 3		
Наставник: Наставници задужени за стручну праксу		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору, интеграцији функција менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге и оспособљавање студената да организују и учествују у организације здравствене неге болесника .		
Исход предмета: Кроз стручну праксу студент се бити оспособљен да теорисјко и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени радник - пацијент - здравствена установа, да интегрише функције менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге и да у својој пракси унапреди организацију сестринске службе. Студент ће разумети значај истраживања у сестринству и биће оспособљен да активно партиципира у истраживачком тиму.		
Садржај предмета Тимске и аутономна интеракција у дијагностичким и терапијским процедурама у свим специјалистичким хируршким гранама; Интервенције медицинске сестре у превенцији, дијагностификовању, лечењу и рехабилитацији онколошких болесника; партиципација медицинске сетре у палијативним збрињавању, здравствена нега психијатријских односно старих; улога струковне медицинске сестре у унапређењу квалитета живота хируршких, онколошких и палијативних пацијената и психијатријских односно старих пацијената. Истрживање у сестринству. Стручна пракса се обавља у наставној бази Школе. Студент обавља стручну праксу у трајању од 450 часова и стиче 3 ЕСПБ. Садржај стручне праксе дефинисан је садржајима следећих наставних предмета: Методика и организација здравствене неге, Методологија истраживања у здравству, Јавно здравље, Здравствена нега у геријатрији, Здравствена нега онколошких болесника. Студент је у обавези да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.		
Литература: 1. Манојловић, Д. Пропедевтика интерне медицине, Медицинска књига, Београд, 2000. 2. Springhouse . Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Вежбе:
Укупно часова: 30		
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Практичне активности студената , Континуитрани мониторинг		
Оцена знања: Описно оцењивање Довољан, добар, врло добар, одличан		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво
Назив предмета: Предмет Завршни рад
Наставник: Ментор завршног рада
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом и реализована клиничка стручна пракса и летња пракса
Циљ предмета: Циљ Предмета Завршног рада је опособљавање студената за разумевања процеса истраживања одабране теме коју карактеришу теоријски и практични постулати сестринства, интерпретације процеса и резултата истраживања; провере тачности и валидности коришћених података и њихово анализирање; примене статистичких, експерименталних и других метода истраживања; спровођења последично – компаративног истраживања; креирања истраживања у складу са одабраним предметом истраживања; спровођења истраживања, доношење и интерпретација закључака на основу добијених резултата истраживања.
Исход предмета: Студент стиче способност критичког размишљања у истраживачком раду, да примењује методе истраживања као и различите начине прикупљања информација за истраживачки рад; да разуме различите фазе и нивое истраживања, да дефинише истраживачке хипотезе и интерпретацију добијених резултата, као и доношење закључка.
Општи садржаји: Методе прикупљања, груписања, сређивања и анализе квантитативних и квалитативних података, како из примарних тако секундарних извора; анализа података применом различитих научних метода; тестирање добијених резултата анализе; идентификовање проблема; писање извештаја о резултатима извршене анализе; писмено и усмено изношење и објашњење резултата истраживања, као и вођење дискусије на тему добијених резултата уз примену логичког и критичког начина размишљања. У оквиру израде завршног рада студент бира ментора - предметног наставника у области за израду завршног рада које су дефинисане Елаборатом. Сагласност на избор ментора и теме даје Наставно-стручно веће Катедре за здравствену негу. Тему, односно Предмет завршног рада студент дефинише заједно са предметним наставником. Студент у договору са ментором може да се определи за истраживачки рад, приказ случаја или прегледни рад. Упут са називом теме потписује ментор. Све активности студент спроводи уз упутства и под контролом ментора и сарадника практичара у наставној бази Школе. У оквиру Предмета завршног рада студент је у обавези да реализује практичну наставу од 75 часова која је намењена за истраживачке активности, преглед документације и различитих база података. Практична настава се изводи у наставној бази и место извођења практичне наставе је уско повезано са предметом израде завршног рада. Након спроведене практичне наставе, студент ментору доноси документацију са извештајем, који је уписује у индекс.
Истраживачки рад: 5
Методе извођења: консултације дискусије, компаративна анализа, индивидуалне и презентације прикупљеног материјала и идеја анализа практичног рада на основу медицинске документације из области дијагностике и терапије.

Студијски програм : Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво
Назив предмета: Завршни рад
Наставник: Ментор завршног рада
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 8
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом и реализована клиничка стручна пракса и летња пракса
Циљ предмета: Циљ предмета је усмерен на стицање компетенција студента за самосталан истраживачки и практичан рад у одређеној научној и стручној дисциплини из области медицинских наука.
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за истраживање у оквиру сестринске професије, за прикупљање података, примену специфичних техника и алата у области медицинских наука, тумачење и обраду емпиријских података, као и реализацију и усмену презентација резултата рада.
Општи садржаји: Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области здравствене неге. Елаборатом су дефинисане области за израду Завршног рада које се односе на све стручно апликативне предмете и следеће стручне предмете: Ургентна стања, Епидемиологија, Клиничка фармакологија, Кинезиологија са основама физикалне терапије и Јавно здравље. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад чија структура садржи следећа поглавља: Увод, Теоријски део, Методологија рада, Резултати, Дискусија, Закључак, Литература и Прилози. Након завршеног рада и одобрења ментора, заказује се усмена одбрана. Одбрана се одвија пред члановима Комисије: 1. Председник Комисије 2. Ментор 3. Члан Комисије. Студент укратко излаже главне одреднице рада а потом одговара на питања чланова Комисије. По завршетку усмене одбране рада, чланови Комисије се договарају о броју бодова који је студент остварио на одбрани. Просечан број бодова се сабира са бројем бодова којим је оцењен писани део рада. Завршни испит је положен када укупан број бодова прелази 51 бод.
Остали часови: 10
Методе извођења: Студент током 6. семестра бира предмет у оквиру кога ће радити завршни рад. Метода писаног рада и метода усменог саопштења.
Израда завршног рада: 0-50 поена Усмена одбрана завршног рада : 0-50 поена Оцена знања: 6 (шест); 7 (седам); 8 (осам); 9 (девет); 10 (десет). (максимални број поена 100)

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Еколошко образовање			
Наставник/наставници: Др Данијела Радловић-Чубрило, професор струковних студија; МА Јасмина Дамњановић, асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Студент треба да стекне знања о основним еколошким појмовима, изворима загађења и еколошким проблемима, као и очувању животне средине и здравственим аспектима екологије.			
Исход предмета Студент оспособљен за разумевање основних еколошких фактора нарушавања животне средине, идентификовање проблема и последица загађења и стицања знања о заштити здравља. Овладавање процесима који воде одговорном односу човека према околини.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Екологија: појам и дефиниција, повезаност са другим наукама. Значај екологије. Еколошки фактори: дефинисање и подела. Распрострањеност живих бића. Популација. Положај човека у животној средини. Кружење материје – исхрана. Екологија воде, ваздуха, земљишта и отпада. Екологија зрачења и буке. Утицај човека на животну средину. Еколошки проблеми у животној средини и заштита од загађивања. Здравствени аспекти екологије. Утицај еколошких фактора на раст и развој човека. Еколошки концепт здравља, сузбијање здравствених ризика. Квалитет животне средине – контрола и праћење. <i>Практична настава</i> Упознавање са основним еколошким појмовима. Физички фактори околине. Структуре људске популације. Еколошке пирамиде. Здравствени ефекти најчешћих еколошких фактора. Људска делатност – утицај на животну средину. Вода и здравље. Анализа и дискусија о утицају човека на животну средину. Мини пројекти у идентификовању проблема и последица загађивања и нарушавања животне средине и здравља човека - предлози за њихову контролу, праћење и сузбијање.			
Литература 1. Биби, А. и Бренан Е. М. (2008). <i>Основе екологије</i> . Београд: Клио. 2. Андевски, М. и Кнежевић-Флорић, О. (2002). <i>Образовање и одрживи развој</i> . Нови Сад: Савез педагошких друштва Војводине. 3. Коцијанчић, Р. (2002). <i>Хигијена</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Вербално-текстуална метода, демонстративно-илустративна метода, проблемско-експериментална метода.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствено васпитање			
Наставник/наставници: др Бојана Остојић, проф., МА Александар Милетић, асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема			
Циљ предмета Студент стиче знања о спречавању болести, благовременом откривању, одговорност, обавезе и дужност у остваривању лечења			
Исход предмета Студент оспособљен за клиничко запажање, праћење и пружање правовремене помоћи и подршке			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Идеје и оквири даљег развоја током студија; - Дефиниције здравственог васпитања; - Значај здравственог васпитања за појединца, групу, породицу и заједницу; - Здравље и стилови живота; - Хигијенско-дијететски режими ; - Принципи правилне исхране; - Промоција здравља; - Процес управљања документацијом; - Процес здравственог васпитања; <i>Практична настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Партнерство и тимски рад; - Педагошке радионице са циљем сагледавања већег броја метода и техника у процедури здравственог васпитања 			
Литература <ul style="list-style-type: none"> - Ракић, Д. Здравствено васпитање. Београд: Виша медицинска школа - Кекуш, Д. (2009). Здравствено васпитање. Ауторско издање - Стаменовић М. (2006). Здравствено васпитање, ВМШ Ћуприја - Банићевић, М., ет ал. (2009). Здравствено васпитање. 1.издање. Београд: Завод за уџбенике Београд. - Новаковић, Б., Јусуповић, Ф. (2014). Исхрана и здравље 1. издање. Нови Сад: Медицински факултет. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
Методe извођења наставе Предавање, вежбе, консултације, колоквијум, завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	30	
семинар-и	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Етика			
Наставник/наставници: др Зоран Гудовић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:3			
Услов: уписан семестар			
Циљ предмета			
Да се студент кроз општи увид у етичке принципе и вредности као сржи одговорног приступа људском друштву, упозна и с етичким начелима у професионалном раду медицинских сестара (њихово професионално понашање, однос према кориснику услуга, тимски рад за негу, поштовање професионалне етике, угледа сестринског staleжа			
Исход предмета			
Након што је стекао општа знања о етици и моралним нормама, студент треба да разуме и донесе закључак да исход овог предмета кроз сагледавања професије медицинских сестара није само у заштити здравља корисника услуга већ и у оснаживању моралног интегритета и личног идентитета пружаоца услуге, јачање породице и друштвене средине уопште. Сагледавањем истог, и сам студент усваја вредности и етички сазрева. Активност наставе и учење, остварује се кроз предавања, дискусију, тимски рад, семинарске радове и заједничке презентације. Знање студента се проверава испитом на крају семестра, тестовима и есејом.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Друштвене норме-појам и врсте. Појам етике и морала. Врсте морала. Појам, врсте и значај вредности. Смисао и садржај етике у историји друштвене мисли. Антички период:Сократ и софисти. Платон. Аристотел. Нововековни периоди савремене теорије етике: Кантова етика категоричког императива. Спиноза, Шопенауер,, Диркем, Маркс. Част и достојанство-општи приступ. Сагледавање части и достојанства у етничкој традицији и различитим културама. Људска права и етика. Медикаментализација живљења као мегатренд савременог цивилизацијског развоја. Медицинска етика као врста етике. Борба против заосталости и предрасуда. Брига о болеснику током историје и утицај хришћанске етике. Професија: медицинска сестра. Професионална етика медицинских сестара. Част, достојанство и углед позива медицинских сестара. Дужност и права медицинских сестара. Права пацијента и однос према њему као кориснику услуга. Регулативни и контролни механизми етике медицинских сестара и здравствених техничара. Етички кодекс у раду медицинских сестара			
<i>Практична настава</i>			
Друштвене норме-појам и врсте; Појам етике и морала; Појам, врсте и значај вредности; Смисао и садржај етике у историји друштвене мисли; Сагледавање части и достојанства у етничкој традицији и различитим културама; Људска права и етика; Медикаментализација живљења као мегатренд савременог цивилизацијског развоја; Медицинска етика као врста етике; Разлика између старе (хипократовске) и нове медицинске етике; Професионална етика медицинских сестара; Част, достојанство и углед позива медицинска сестра; Однос према пацијенту као кориснику услуга, Регултивни и контролни механизми етике у раду медицинских сестара; Подизање здравствене и безбедносне културе становништва као етичка вредност			
Литература			
Аристотел <i>Никомахова етика</i> , Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића			
Cockerham,W.C. <i>Medical Sociology, Fourth Edition</i> , Prentice Hall, New Jersey, 1989.			
Фрај,С, Џонстон,Џ.М.(2004). <i>Етика у пракси медицинских сестара</i> . Београд: Савез здравствених радника Републике Србије,			
Милутинов, Д. <i>Етичке дилеме у професионалној пракси савременог сестринства</i> , "Инспириум", 2014, бр.10, ст.14-18.			
Павићевић,В.(1974). <i>Основи етике</i> , Београд: БИГЗ.			
Седић,Б.(2006). <i>Етика и сестринство</i> , Загреб: ХКМС			
Шегота,И.(1996). <i>Етика сестринства</i> . Ријека:Медицински факултет			
Шегота,И. <i>Нова медицинска етика и еутаназија</i> , Друштвена истраживања,год.5 (1996) бр.3-4, ст.699-707.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава:1	Практична настава:1
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, практични рад, реферати, консултације, дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	25	
семинар-и	15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Психологија развојног доба и старења			
Наставник: Др Мирјана Николић, професор струковних студија; Др Тања Панић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписан семестар			
Циљ предмета Упознавање студената са теоријама развоја које су у функцији разумевања целоживотног развоја. Упознавање студената са карактеристикама телесног, когнитивног, емоционалног и социјалног функционисања појединца у различитим развојним фазама. Оспособљавање студената за примену и самостално креирање техника истраживања развоја у контексту рада са пацијентима различите доби. Оспособљавање студената за повезивање стечених знања са будућом праксом.			
Исход предмета Од студената се очекује да након завршеног курса: Усвоје полазишта најзначајнијих теорија развоја, могу да уоче сличности и разлике и примене њихових поставки. Познају карактеристике телесног, когнитивног, емоционалног и социјалног развоја кроз целокупан животни циклус. Могу да примене методе и технике истраживања у процени развојних карактеристика дечије доби, адолесценције, одрасле доби и старења. Уоче могућности и начин примене стечених знања у раду са пацијентима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развојна психологија целокупног животног циклуса. Теорије развојне психологије. Психосоцијална теорија Ерика Ериксона. Теорија Данијела Левинсона. Појам развојних и акцидентних криза. Пренатални развој. Карактеристике развоја детета узраста до две године. Карактеристике развоја детета узраста од две до шест година – рано детињство. Карактеристике развоја детета узраста од шест до једанаест година – средње детињство. Адолесценција. Период раног одраслог доба. Период средњег одраслог доба. Период касног одраслог доба. Старост. <i>Практична настава</i> Истраживачке методе и технике у развојној психологији. Лонгитудинална студија – приказ. Трансферзалне студије – приказ. Експериментални и неекспериментални нацрти истраживања. Израда и приказ студије случаја - примена стечених знања на конкретном примеру пацијента: процена развојних капацитета, когнитивног, емоционалног и социјалног статуса, идентификовање евентуалних потешкоћа и одступања у развоју, потребе за подршком; креирање плана подршке. Превентивни програми у детињству, адолесценцији, одраслом добу и старости и њихов значај и специфичности у раду са пацијентима различите доби.			
Литература Берк, Л., (2008). <i>Психологија целоживотног развоја</i> . Јастребарско: Наклада Слап. Лацковић Гргин, К. (2005). <i>Психологија адолесценције</i> . Јастребарско: Наклада Слап. Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). Психологија одрасле доби и старења. Јастребарско: Наклада Слап. Wasta R. , Haith M. , Miller S. (1998). Дјечија психологија, модерна знаност: Јастребарско: Наклада Слап.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава:1	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, дискусија, групни рад, презентације, тимски рад, радионице			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Менаџмент у здравству			
Наставник: др Драган Д. Дукић, професор струковних студија, мр Ивана Петревска, предавач			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање са основним појмовима и улогом менаџмента у здравству. Разумевање основне концепције менаџмента засноване на теоријској поставци и практичној апликацији у здравственим установама.			
Исход предмета Разумевање кључних проблема са којима су суочени данашњи менаџери у здравственим установама. Студенти ће препознати конкретне менаџерске активности из домена функционисања медицинских установа и пројеката у медицини, моћи ће да дају конкретан индивидуални допринос, брже ће се уклопити у микроокружење и тимски рад, лакше ће прихватити неопходне промене.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у теорију менаџмента; Еволуција менаџмента; Дефинисање менаџмента као научне дисциплине; Основни принципи менаџмента; Специфичности и улога менаџера здравствених установа; Здравствени систем и окружење; Анализа окружења; Промене; Иновације; Знање као ресурс; Обука менаџера, менаџмент консалтинг; Предузетништво и предузетнички менаџмент; Менаџмент као процес; SWOT анализа; Одлучивање; Организовање – појам, принципи, дизајн; Организационе структуре; Кадровско попуњавање; Вођење и лидерство у здравственим установама; Контролинг; Етика и менаџмент; Савремени аспекти менаџмента у здравству; <i>Практична настава</i> Студије случаја; Решавање и анализа задатака; Презентације пројеката, семинарских и приступних радова.			
Литература: 1. Максимовић З, и др. <i>Менаџмент у здравству</i> , Дата статус Београд, 2014. 2. Бјеговић Микановић В., <i>Основе Здравственог менаџмента</i> . Медицински Факултет Универзитет у Београду, Институт за социјалну медицину, Центар-Школа јавног здравља; 2011. 3. Јаковљевић М., и др., <i>Здравствена економија са фармакоекономијом за студенте Медицинских Наука</i> , Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, 2014. 4. O'Rurk M., <i>Osnove menadžementa u sistemu zdravstvene zaštite</i> . Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, 2011.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Настава се изводи кроз предавања, вежбе и консултације. Интерактивна анализа примера из праксе, чланака из часописа, са Интернета, и сл. Студенти се активно укључују у наставни процес кроз разговор, дебате, вежбе и радионице. Практичан рад студената појединачно и у групи.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	30	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Ментално здравље и радно окружење			
Наставник: др Тања Панић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Уписан семестар			
Циљ предмета Упознавање студената са базичним појмовима психологије менталног здравља; са појмом менталног поремећаја и психопатолошких феномена и критеријумима њиховог разликовања од нормалности и менталног здравља, као и последица које се манифестују у радном окружењу.			
Исход предмета Од студента се очекује да покаже разумевање проблема разграничења менталног здравља од менталног поремећаја, препознаје и разуме узроке, динамику и последице психопатолошких феномена у радном окружењу, и фактора који утичу на понашање у радном окружењу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови психологије менталног здравља. Историјски развој. Значај рада у животу човека. Радна организација и институционални рад и човек. Социодемографске карактеристике и радно понашање. Личност и радно понашање. Социјална интеракција у радном окружењу. Задовољство послом. Аспекти менталног здравља. Медијатори менталног здравља. Патологија радног понашања. Незапосленост. Душевни поремећаји и рад. Поремећаји у друштвеном понашању и радно окружење. Превенција. <i>Практична настава</i> Дискусија и радионице о садржајима теоријске наставе уз критичко посматрање и повезивање са примерима.			
Литература Рот, Н., Радоњић, С., (2008). <i>Психологија</i> , Београд: Завод за уџбенике (одабрана поглавља) Францешко, М., Мирковић, Б. (2008). <i>Организационо понашање</i> , Нови Сад: USEE Прометеј (одабрана поглавља) Панић, Т. (2011). <i>Медијатори ефеката незапослености на ментално здравље</i> , необјављена докторска дисертација Димитријевић, А. (2005). <i>Савремена схватања менталног здравља и поремећаја</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (одабрана поглавља) Влајковић, Ј. (2001). <i>Теорија и пракса менталне хигијене</i> . Београд: Центар за примењену психологију (одабрана поглавља)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава:2	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, дискусија, групни рад, презентације, тимски рад, радионице			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	20
колоквијум-и	30	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Болничке инфекције			
Наставник/наставници: др Биљана Мијовић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета: Да се студенти упознају са путевима ширења болничких инфекција, ризицима за њихов настанак, најзначајнијим локализацијама, узрочницима и врстама. Стећи ће вештине спровођења епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама и њиховог сузбијања, са посебним освртом на улогу медицинске сестре у надзору.			
Исход предмета Биће обучени за спровођење различитих врста надзора, да препознају болничку инфекцију или епидемију болничких инфекција, те да их превенирају и сузбијају на различитим одељењима здравствених установа. Биће оспособљени да спроводе и организују мере сузбијања болничких инфекција, као што су изолација, хигијена руку, дезинфекција, са посебним освртом на превенцију инфекција оперативног места, инфекција мокраћног система, инфекција крви, пнеумонија и инфекција узрокованих бактеријом <i>Clostridium difficile</i> .			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниције и локализација болничких инфекција; Показатељи оболевања и умирања у епидемиологији болничких инфекција; Фактори ризика за настанак болничких инфекција; Путеви ширења болничких инфекција; Епидемиолошки надзор над болничким инфекцијама; Истраживање и сузбијање епидемије болничких инфекција; Улога медицинске сестре у превенцији и сузбијању болничких инфекција; Прописани сноп поступака у превенцији болничких инфекција; Значај болничке средине у настанку болничких инфекција; Дезинфекција и стерилизација; Фактори ризика и превенција инфекција оперативног места; Фактори ризика и превенција инфекција мокраћног система; Фактори ризика и превенција инфекција крви; Фактори ризика и превенција болничких пнеумонија; Фактори ризика и превенција инфекција узрокованих бактеријом <i>Clostridium difficile</i> . <i>Практична настава</i> Пример истраживања епидемије болничких инфекција; Хигијена руку. Изолација пацијената са болничким инфекцијама; Постекспозициона профилакса; Организација контроле болничких инфекција; Израда плана надзора над болничким инфекцијама; Превенција инфекција оперативног места; Превенција инфекција мокраћног система; Превенција инфекција крви; Превенција болничких пнеумонија; Превенција инфекција узрокованих бактеријом <i>Clostridium difficile</i> . Семинари Истраживања на пољу болничких инфекција; Основе превенције болничких инфекција: лична заштитна опрема, хигијена руку, одлагање оштрих предмета; Дезинфекција и стерилизација; Мултирезистентни узрочници болничких инфекција; Заштита здравља запослених у здравственим установама. Инфекције које се преносе крвљу; Значај едукације у превенцији болничких инфекција; Политика прописивања антибиотика у болници; Болничке инфекције у посебним групама болесника; Превенција инфекција у хирургији			
Литература 1. Марковић – Денић Љ, Шуљагић В, Мијовић Б, Драговац Г, Ђорђевић З. Болничкенинфекције – дефиниције. Министарство здравља Србије, Институт за јавно здравље Србије „др милан Јовановић батут“, Београд 2017. 2. Мијовић Б, Бојанић Ј, Станић С, Марић В. Хоспитална епидемиологија, Медицински факултет Фоча Универзитета у Источном Сарајеву, 2019.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, практичан рад на терену, семинарски рад, консултације, колоквијум			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствено законодавство			
Наставник/наставници: Доц. др Бојан Бојанић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студента са општим појмовима у здравственом законодавству кроз уставне одредбе, законска и подзаконска правила која уређују област здравства и здравствене заштите са одговарајућим мерама и активностима.			
Исход предмета Студент ће бити оспособљен за примену закона и подзаконских аката на подручју здравства и здравствене заштите, контролу прописаних мера у складу са законом и подзаконским актима, уз схватање значаја организованог спровођења здравствене заштите у очувању и унапређивању здравља становништва. Студент ће научити основне појмове из закона и организације система здравствене заштите, а биће оспособљен и за поступање у складу са одговорностима које намеће одговарајући професионални ниво. Познавање прописа из ове области омогућиће студенту да води одговарајуће евиденције и обавља друге неопходне административне радње.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Уставни и законски оквир здравствене заштите. Развој здравствене заштите у Србији. Савремена здравствена заштита (важни појмови за здравствено законодавство). Здравствено законодавство – основни појмови. Управљање системом здравствене заштите. Финансирање здравствене заштите. Здравствено законодавство у Републици Србији. Надлежност Републике, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе у области заштите здравља и животне средине. Здравствено осигурање. Здравствена служба. Кадрови у здравству. Инспекцијски надзор. Заштита животне средине. Апотека, лекови и дроге. Здравствени информациони систем. Међународна здравствена сарадња. <i>Практична настава</i> Анализа законских решења, дискусија о систему здравствене заштите, анализа праксе.			
Литература Проф. др Бранивоје Тимотић, проф. др Христо Анђелски, <i>Здравствено законодавство</i> , Висока медицинска школа струковних студија, Београд 2015; Проф. др Миодраг Савовић, др Драган Прља, Даница Степић, <i>Здравствено законодавство</i> , Правници за демократију, Београд 2006. http://www.slilic.com/zdravstveno%20zakonodavstvo(1).pdf ; Правни прописи			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања и вежбе, семинарски рад, есеј, студентске презентације и дебате о актуелним темама и примерима из праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна маедицинска сестра			
Назив предмета: Биохемија			
Наставник/наставници: Доц. др Александра Ковачевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Претходно одслушан предмет Анатомија и физиологија			
Циљ предмета Студенти стичу основна знања о природи и функционисању кључних биомолекула људског организма, односу између хемијских, молекулских и генетских основа биолошких процеса који се одигравају у организму и могу да узрокују патолошка стања. Значај и улога биохемијске лабораторије у дијагностици, праћењу и лечењу болести.			
Исход предмета Стицање знања о кључним принципима биохемије као предуслова за спровођење добре клиничке праксе, разумевање структуре и функције протеина, као и метаболичке основе болести; разумевање улоге биохемијске лабораторије у дијагностици, праћењу тока и исхода болести, као и ефикасности примењене терапије у лечењу. Разумевање варијација и одступања од референтних вредности биохемијских параметара.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Дефиниција биохемије и преглед метаболизма хранљивих материја, улога воде и минерала у организму, биохемијске карактеристике телесних течности, биохемија протеина (структура и функција), угљених хидрата и липида, ензима и кофактора; структура и функција витамина, улога и значај; структура и функција нуклеотида и нуклеинских киселина; метаболизам угљених хидрата, липида, протеина, аминокиселина и нуклеотида; клиничка примена молекуларне биологије.			
<i>Практична настава</i>			
Варијације биохемијских параметара и лабораторијске грешке, биохемијска дијагностика бубрежних болести (анализа урина), хематолошких болести (анализа крви), обољења срца, болести јетре, гастроинтестиналног система, ендокриних жлезда, нервног система, туморски маркери.			
Литература			
1. Lieberman M, Marks DA, Smith C. Marksove osnove medicinske biohemije, prevod sa engleskog jezika prvog izdanja knjige, Data status, Beograd, 2008.			
2. Чворишћец Д, Чепелак И. Штраусова медицинска биохемија, Медицинска наклада, Загреб, 2009.			
3. С.Спасић, З. Јелић-Ивановић, В. Спасојевић-Калимановска, Медицинска биохемија, Фармацеутски факултет, Београд, 2003.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава:2
Методe извођења наставе			
Предавања, консултације, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	/	усмени испт	/
колоквијум-и	20	
семинар-и	/		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Хигијена исхране и дијететика			
Наставник: др Синиша Максимовић, професор струковних студија; Наташа Јаношевић, асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Циљ предмета: Стицање знања о значају исхране за правилан раст и развој детета као и очувању његовог здравља . Развијање свести о улози исхране као васпитној функцији здравог начина живота. Оспособљавање студента за правилно планирање исхране циљне популације.			
Исход предмета: Оспособљавање студената да стечено знање примене у планирању исхране деце, како индивидуално тако и у вртићима , школама, здравственим установама.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Исхрана и васпитање.			
Значај правилне исхране код деце и одраслих.			
Варење хране и апсорција. Градивне и енергетске материје:			
Баланчевине, угљени хидрати, масти (улога у организму, дневне потребе, извори).			
Минерали и витамини (улога у организму, дневне потребе, прекомерне и недовољне количине).			
Значај воде за људски организам.			
Принципи правилне и неправилне исхране.			
Прекомерна тежина и неухрањеност.			
Биохемијски састав намирница.			
Дневне енергетске потребе организма.			
Планирање исхране дневних obroка.			
Негативна улога рекламе у исхрани.			
Практична настава			
Исхрана кроз векове.			
Варење хране у устима, желуцу, цревима.			
Процена енергетских потреба код деце различитих узраста.			
Процена енергетских потреба код деце у специфичним условима.			
Рад по групама - одрживање енергетских вредности и састава појединих намирница.			
Поремећаји у исхрани (гојазност-прекомерна тежина).			
Исхрана и физичка активност деце.			
Организација исхране (практична примена - у предшколским и здравственим установама).			
Литература			
1. Јокић, Н. (2006) <i>Калоријска вредност 5000 намирница. Београд</i> Завоц за уџбенике и наставна средства.			
2. Миндел, Е.(1997). <i>Витаминска библија.</i> Њот Сад: "Фамилет"			
3. Новаковић, Б., Миросављевић, М.(2002). <i>Хигијена исхране.</i> Нови Сад: Едиција уџбеници Медицински факултет у Новом Саду.			
4. Плећаш-Симић, З., Филипон-Плећаш, А.(1980). Исхрана деце у јаслама, вртићима и школама. Београд: Градски завод за здравствену заштиту.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методe извођења наставе:			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Сарадња и тимски рад у професионалној пракси			
Наставник: др Гордана Степић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: уписан семестар			
Циљ предмета Развијање компетенција студената из области социјалне интеракције и интерперсоналне комуникације. Стицање знања о основним принципима тимског рада и оспособљавање за његову ефикасну примену у професионалном контексту.			
Исход предмета Студенти су упознати са основним принципима интерперсоналне комуникације, разумеју важност успостављања сарадничких односа у професионалном окружењу. Упознати су са различитим стилевима понашања у интерперсоналној комуникацији, са колегама и са пацијентима. Упознати су са карактеристикама асертивног понашања и примењују различите асертивне технике. Поседују вештине ефикасне комуникације и конструктивног решавања конфликта. Упознати су са структуром и динамиком тимског рада, кључним факторима који омогућавају његову ефикасну примену у професионалном контексту и оспособљени су за његову примену у професионалној пракси.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови у комунологији. Типови комуникације. Вербална и невербална комуникација. Вештине интерперсоналне комуникације. Конфликти и решавање конфликта. Асертивна комуникација. Здравствена комуникација, карактеристике и циљеви. Технике разговора са пацијентом. Вештине комуникације у различитим гранама медицине. Интернет комуникација у здравству. Тимски рад – појам, карактеристике. Улоге у тиму и руковођење тимом. Формирање, развој и функционисање тима. Сарадничко понашање и комуникација у тимском раду. Стратегије решавања проблема у тимском раду. <i>Практична настава:</i> Елементи комуникационог процеса. Комуникациона компетентност. Облици вербалне комуникације. Облици невербалне комуникације. Правила успешне комуникације и комуникацијске вештине. Специфичности комуникације са различитим узрасним групама (деца, адолесценти, стари). Превазилажење баријера у комуникацији. Поређење пасивног, пасивно-агресивног, агресивног и асертивног понашања. Емпатија и асертивност као стратегије успешне комуникације. Комуникација медицинске сестре са пацијентом. Интернет комуникација у професионалној пракси. Принципи ефикасног тимског рада. Динамика тимског рада. Препреке и конфликти у тиму и начини превазилажења. Процењивање успешности рада тима.			
Литература 1. Табс, С. (2013). <i>Комуникација, принципи и контексти</i> . Београд: Сlio. 2. Еиде, Х, и Еиде, Т. (2005). <i>Комуникација сестра - пацијент: сарадња, решавање конфликта, етика</i> . Београд : Удружење медицинских сестара и техничара Србије. 3. Холп, Ј. (2014). <i>Управљање тимовима</i> . Загреб: Мате Д.О.О.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Академско излагање, метода разговора, метода демонстрације, истраживачка метода, интерактивно (кооперативно) учење, методе засноване на практичним активностима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практични задаци	40	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Специјална едукација и рехабилитација			
Наставник: др Бојана Остојић, професор струковних студија			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Одслушана настава из предмета и положене предиспитне обавезе			
Циљ предмета: Да студент стекне професионалне компетенције за рад на подручју педагошке, клиничке и социјалне едукације и рехабилитације			
Исход предмета: Професионалне компетенције усмерене на праћење савременог приступа у корективно-педагошком раду; Спремност уважавања чињеница на основу којих решавати конкретне проблеме, односно да теоријске концепције и закључке примењују у разноврсним ситуацијама- едукационо-рехабилитационе праксе.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Дефинисање, предмет и задаци дефектологије; фазе у развоју дефектологије; појмовна и термилошка одређења хендикеп, инвалидности, оштећења, сметње, ометености; развојних поремећаја, инклузије и интеграције; квалитет живота особа са хендикепом; различити приступи у рехабилитацији ометених; социјална заштита хендикепираних; струковне асоцијације хендикепираних. Корективно-педагошки и васпитно-образовни рад са лицима са сметњама у развоју; Програмирани развој визуелног опажања; Професионална оријентација лица са сметњама у развоју; Функционална дијагностика; Дијагностика и корекција рефракционих аномалија			
Практична настава Упознавање и овладавање практичним знањима и вештинама у раду са особама ометеним у развоју. Рехабилитација лица са сметњама у развоју; Рехабилитација лица са менталним инвалидитетом; Превенција и лечење поремећаја у понашању; Рехабилитација особа са моторичким сметњама; Посета установама за хендикепиране			
Литература:			
1. Остојић, Б. (2008): Корективно-педагошки рад са лицима са сметњама у развоју.			
2. Међународне резолуције о правима хендикепираних лица (2002), ЦОСГНЈ, Београд			
3. Јовановић, М. (2013). Социјални аспекти квалитета живота особа са телесним инвалидитетом (одабрана поглавља). ISBN 978-86-85709-43-2;			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 1	Вежбе: 2	
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у геријатрији			
Наставник: др Ненад Петковић, виши предавач; спец. др Владимир Лукић, предавач ван радног односа; спец. Бранислав Вулетић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета: Основни циљ овог предмета је развијању приступа болеснику старије животне доби			
Исход предмета: Студент овладава теоријским и апликативна знањима, као предуслов имплементације у здравственој пракси са особама старије животне доби.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Принципи геријатријске медицине; Биологија старења; Геријатријска процена; Преглед морталитета и морбидитета; Принципи терапијског третмана код старијих; Неуролошки аспекти старења; Психолошки аспекти старења; Генитоуриналне болести старијих; Геријатријска гинекологија; Преглед очију старијих; Депресија и деменција; Несаница; Падови; Кожне промене; Гастроинтестиналне болести старијих; Артеријска хипертензија; Плућне болести старијих особа; Тремори; Бубрежне болести; Дијабетес; Руматске болести; Кардиоваскуларне болести старијих; Инконтиненција урина; Палијативна нега; Ултразвук у геријатрији; Улога сестре у нези старијег пацијента.			
Практична настава			
Детекција физичких потреба, одређивање приоритета и пружање геријатријске здравствене неге; Процена психичких потреба, одређивање приоритета и пружање геријатријске здравствене неге; Процена социјалних потреба, одређивање приоритета и пружање геријатријске здравствене неге; Процена здравствених потреба, примена геријатријске здравствене неге на примарном, секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите; Примена процеса здравствене неге код најчешћих болести старих; Организација ванинституционалне и институционалне подршке старима; Процена животних навика, идентификација и одређивање приоритета задовољавања животних потреба; Процена интересовања старих и план организације слободног времена; Процена ситуације хендикеп на индивидуалном нивоу и на нивоу окружења и заједнице и програми подршке; План ране рехабилитације у кућним условима, значај физичке активности; Међупрофесионална сарадња у процесу дијагностике, лечења и неге старих као и вођење сестринске и медицинске документације и руковођење тимом здравствене неге.			
Литература:			
1. З. Дураковић, Геријатрија-медицина старије доби, МЕДИХ, Загреб 2007			
2. Вукадинов Ј. Геријатрија и нега старих особа, Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2006;			
3. Влада Републике Србије, Национална стратегија о старењу („Службени гласник РС", бр. 55/05 и 71/05), 2006			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 1	Вежбе: 2	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Здравствена нега онколошких болесника			
Наставник: др Сениша Максимовић, професор струковних студија, спец.др Анђела Ожеговић, предавач ван радног односа			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Одслушана настава из предмета и положене предиспитне обавезе			
Циљ предмета: Основни циљ овог предмета је пружити основна знања о настанку, природи, откривању и лечењу малигнух тумора.			
Исход предмета: Студент овладава теоријским и апликативна знањима о онкологији и палијативној нези, као предуслов имплементације у здравственој пракси.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Биологија рака; Карциногенеза; Генетско и биохемијско распознавање рака; Дијагностика рака; Системи степеновања рака; Паранеопластички симптоми; Принципи онколошке хирургије; Темелни принципи радијације онкологије; Основи цитотоксичког лечења; Темелни принципи генетског лечења; Супортивно лечење; Дијагностика и лечење од рака главе и врата; Дијагностика и лечење од рака плућа; Дијагностика и лечење гастроинтестиналног рака; Дијагностика и лечење генитоуриналног рака; Дијагностика и лечење рака женског гениталног тракта; Дијагностика и лечење рака дојке; Дијагностика и лечење рака коже; Дијагностика и лечење тумора костију и меких ткива; Дијагностика и лечење хематопоетског система; Дијагностика и лечење тумора централног нервног система.			
Практична настава			
Идентификовање стања оболелих. Дијагностика и планирање терапијске процедуре. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу рака главе и врата. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу од рака плућа. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу гастроинтестиналног рака. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу од генитоуриналног рака. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу рака женског гениталног тракта. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу рака дојке. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу тумора костију и меких ткива. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре у лечењу хематопоетског система. Учесће у планирању и практична примена терапијске процедуре тумора централног нервног система.			
Литература:			
1. Онколошки приручник за медицинске сетре и техничаре, група аутора, Друштво Србије за борбу против рака, уредник П. Брзаковић, Пираида, Београд, 1997.			
2. UICC, Priručnik iz kliničke onkologije, Medicinska naklada, Zagreb, 2000.			
3. Kufe DW, Pollock RE, Weichselbaum RR, Bast RC, Gansler TS, Holland JF, Frei E, Cancer Medicine, 6th edition, BC Decker Inc, 2003			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 1	Вежбе: 2
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, монолошка, рад у малој групи. Рад са књигом; Практичне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
Колоквијуми	30	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Физичка активност и здравље			
Наставник/наставници: др Дејан Савичевић, професор струковних студија; Наташа Јаношевић, асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписан семестар			
Циљ предмета			
Развијати компетенције студената за креирање интервенцијских подстицајних услова и ситуација за оптимални био-психо-социјални развој човека. Упознати студенте са кинезиолошким трансформацијама моноструктуралних и полиструктуралних моторичких активности Оспособити студенте за планирање и програмирање облика и садржаја физичких активности различитих популационих група.			
Исход предмета			
Разумевање суштине и смисла релација физичких активности и здравља у животним циклусима савременог човека. Демонстрација елементарних техничких елемената ацикличних, цикличних и полиструктуралних физичких активности Знања и професионалне вештине којима се граде компетенције за интегрални развој детета применом модела спортско рекреативних програма			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Спортска рекреација и актуелни друштвени процеси у Р. Србији, ЕУ и свету. Здравствени фитнес и активан стил живота. Физичка активност, форма и здравље. Базична моторичка знања: класификација, антрополошка и кинезиолошка анализа. Моторичке карактеристике: модел хијерархијске структуре моторичких структура у ацикличним и цикличним спортским дисциплинама. Анализа и истраживање фактора моторичких способности у различитим популационим групама. Спортско рекреативни програми здравих и болесних људи у теорији и пракси спортског тренинга и рекреације.			
Практична настава: Справе и реквизити у спорту и рекреацији деце и одраслих. Дијагностика моторичког потенцијала различитих популационих група. Структура и организација зимских и летњих фестивала спорта и рекреације у различитом природном окружењу. Модели спортско рекреативних програма усмерени на подизање моторичких и функционалних способности здравих и болесних особа. Имплементација аеробних програма вежбања. Физичка активност и контрола телесне тежине. Програми вежбања тактилних и моторних функција. Физичка активност и ментално здравље.			
Литература			
Abernethu, B., Hanrahan, S., Kippers, V., Mackinnon, L, Pandy, M. (2012). <i>Biofizičke osnove ljudskog pokreta</i> . Beograd: Datastatus			
Бала, Г. (2010). <i>Методологија кинезиометријских истраживања</i> . Нови Сад: Факултет спорта и физичког васпитања.			
Sharkey, B & Gaskill, S. (2008). <i>Vežbanje i zdravlje</i> . Beograd: Datastatus			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	50
колоквијум-и	20	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра			
Назив предмета : Пословне комуникације и односи са јавношћу			
Наставник : др Слађана Миленковић, професор струковних студија			
Статус предмета : Изборни			
Број ЕСПБ : 3			
Услов : уписан семестар			
Циљ предмета Упознати студенте са говорним моделима и облицима пословне писане комуникације. Развијање компетенција студената потребних за стварање услова који интегришу све комуникативне активности (језик, говорни и писани). Развијање способности студената да користе све врсте пословне комуникације у професионалном окружењу, као и да припремају говор, овладају вештином писања радне биографије и интервјуа за посао.			
Исход предмета Студенти су способни да вербално, у писаном облику и посебно електронским путем комуницирају са одраслима у пословном окружењу; да користе говорне моделе комуникацијских вештина и све облике пословне писане комуникације ради лакшег извршавања професионалних обавеза. Утврђују критеријуме за избор и вредновање: облика пословне комуникације, писање говора, саопштења за јавност. Овладавају основни знањима и вештинама из области односи с јавношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Комплексност и значај непосредне комуникације у савременом свету. Различити аспекти комуникације. Основни комуниколошки појмови. Вербална и невербална комуникација. Улога имица у савременом потрошачком друштву, посебно креирање пословног имица. Комуникациони процеси и средства масовне комуникације, комуникологија у функцији развијања културе односа са медијима, медији и комуникологија, новинари и језик медија. Односи с јавношћу, портпарол, саопштење за јавност (практичне вежбе припремања и писања саопштења). Култура јавног наступа. Писање CV-а, припрема за интервју за посао. <i>Практична настава</i> Вежбе и практичан рад (планирана посета медијским кућама као што су један регионални медиј и један национални нпр. Сремска телевизија и дописништво РТС-а у Шапцу; затим посета једној фирми нпр. Итон у Сремској Митровици која има службу за односе с јавношћу. Импровизација службе за односе с јавношћу тако што студенти играју по улогама запослене). Импровизација интервјуа за посао, студенти су у паровима и мењају улоге. Импровизација радног места портпарола. Студенти симулирају говорне ситуације, демонстрирају различите друштвених улоге, анализирају вербалне и невербалне сигнале.			
Литература Миленковић, С. (2012): <i>Деца и медији</i> , Сремска Митровица: ВШССОВ Миленковић, С. (2007). <i>Медијска култура</i> , Сремска Митровица: ВШССОВ. Марковић, М. (2006). <i>Пословна комуникација</i> , Београд: Слио Мандић, Т. (2002). <i>Комуникологија</i> , Београд: Привредни преглед Потер, Ц. (2011). <i>Медијска писменост</i> , Београд: Слио Миленковић, С. (2008). <i>Медији у образовању</i> , Рума: Графампромет Нушић, Б. (2010). <i>Реторика</i> , Београд: Чигоја штампа			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава : 1	Практична настава : 2
Методe извођења наставе предавања, вежбе, дискусија, анализа примера, решавање проблема, израда и презентација семинарских радова, израда мањих пројеката у виду акционих истраживања, примене значајнијих пројекционих техника и њихова дискусија, симулација или примена у реалним условима могућих комуникацијских решења и др.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	25	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			